

# మృత్యువు అంటే ఏమిటి?

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక

డిసెంబరు 2002

# మృత్యువు అంటే ఏమిటి?

## శ్రీమాత ప్రవచనములు

### విషయసూచిక



**In fact, there is no death.**

**The Mother**

# మృత్యువుయొక్క నిజస్వరూపము

*ఈ సృష్టి చిత్రమైనది. జడపదార్థంతో మొదలైనప్పటికి అది పరిణామము చెంది చెంది మానవుడుద్భవించాడు. ఈ మనిషి కూడ అనేకజన్మలద్వారా పరిణామముచెంది దేవతారూపాలను ధరించగలడు. ఒక్కొక్క జన్మలోను ఈ శరీరము కొంతవరకే పరిణామము చెందగలదు. ఎప్పుడైతే ఇక పరిణమించలేదో అప్పుడు ఈ శరీరాన్ని వదిలేసి నూతనశరీరాన్ని ధరిస్తుంది. దానినే మృత్యువు అంటున్నాము. ఇందులో దుఃఖించవలసిందేమున్నది? మన అజ్ఞానంవలన అలా అనుకుంటామేగాని నిజానికి మృత్యువు నూతనదేహధారణామహోత్సవానికి నాంది. ఇది మనం సంతోషంగా ఎదురు చూడాల్సిన విషయమేగదా మరి.*

*— సంపాదకుడు*

**మృత్యువు ఆవశ్యకత**

పుట్టిన ప్రతిజీవి గిట్టాల్సిందే. అయితే ప్రకృతి ఉద్దేశములో మృత్యువు మానవులు అనుకున్నంత భయంకరమైనదేం కాదు. మానవచైతన్యంలోను ఉన్నతజాతి జంతువులలోను మృత్యువంటే ఒకరకమైన జుగుప్సాభావమున్న మాట నిజమే. అయితే మృత్యువు అవసరము అనే జ్ఞానంకూడ జీవుల అవచేతనలో రహస్యముగా (Subconscious knowledge) దాగివున్నది. జీవుల పునర్జన్మకి, పరిణామానికి, రూపాంతరీకరణానికి మృత్యువు ఒక అవసరమైన దశ.

**మృత్యువు – జీవరాసుల పరిణామము**

సృష్టి జరిగినప్పుడు భూమ్మీద ఉన్న జడపదార్థముయొక్క చిత్రమైన పరిస్థితులవలన మృత్యువు తప్పనిసరి అయింది. దీనిని అర్థంచేసుకోవాలంటే మనం ముందర పరిణామము (evolution) అంటే ఏమిటో తెలుసుకోవాలి. మొట్టమొదటిదశ అయిన అచేతనారూపము చైతన్యాన్ని పొందాలి. చైతన్యము అనేకరూపములను పొందాల్సి ఉంటుంది. కొత్తరూపము

లను పొందాల్నంటే పాతరూపములను విసర్జించాలి. కాని ఆ ప్రక్రియ జరుగుటకు ఒక్కొక్కస్థాయిలోను ఒక్కొక్కనిశ్చయమైన రూపమును దాల్చాలి. ఈ తొడుగును మార్చాలంటే పాతతొడుగును మృత్యువు ద్వారా త్యజించాలి.

**పాతరూపాలు శిథిలమైపోతాయి**

పరిణామకార్యక్రమంలో ప్రాణశక్తులు, చేతనశక్తులు ఒకవస్తువుమీద పనిచేసి దాన్ని పరిణమింపచేస్తాయి. అందుకని ఆ వస్తువు గట్టిగా ఘనరూపంలో ఉండాలి. కాని అది కొంత వరకే మారగలదు. ఆ తర్వాత అది శిథిలమైపోతుంది. ఆ పరిణామశక్తి వత్తిడికి అది తట్టుకోలేదు. అప్పుడది తన రూపాన్ని మార్చుకోవలసివస్తుంది. దాన్నే మనం మృత్యువంటున్నాము. మృత్యువుయొక్క ఆవశ్యకత మీకిప్పుడు అర్థమైందని తెలుస్తాను. అలా కాకుండా పదార్థము తన జడత్వాన్ని పోగొట్టుకొని ఉన్నత శక్తులకు స్పందించి పరిణమించగల సామర్థ్యమును కనుక పొందినట్లయితే మరణించ నవసరముండదు.

*

**దేహములో మృదుత్వము లోపించుట**

కాని మామూలుగా మానవుని జీవితము మారుతున్న చైతన్యపరిస్థితులకు అణుగుణంగా స్పందించలేదు. మనోమయపురుషుడు ప్రాణమయపురుషుడు విశ్వశక్తులతోపాటు పురోగమించేందుకు చేతనైనంతవరకు ప్రయత్నిస్తాయి. ప్రపంచపు అంతరంగిక రూపాంతరీకరణము ననుసరించి ఈ మానసిక ప్రాణికపురుషులు కొంతవరకు పురోగమించగలవు. అయితే శరీరంమట్టుకు తన జడత్వమువలన మెల్లిగా నత్తనడక నడుస్తూ ఉంటుంది. సుమారు 70 లేక 80 ఏళ్లు, మహా అయితే 100 లేక 200 ఏళ్లకు ఈ భౌతికకాయం ఇక మార్పుచెందలేక కుప్పకూలిపోతుంది; ఆ విశ్వశక్తులకు తట్టుకోలేక అది మరణముగా పరిణమిస్తుంది.

**అన్ని స్తరములలోను సమగ్రమైన మార్పు**

మనిషిలోని వివిధభాగములు ఒకేసారి పరిణామము చెంది విశ్వము యొక్క అంతరంగికముతోపాటు మనుగడ చెందినట్లయితే రోగాలుండవు. మృత్యువు ఉండదు. అయితే మనిషియొక్క యావత్స్వరూపము (అన్ని స్తరములు) అంటే మృదువుగా ఉండే పైస్తరములనుండి స్థూలమైన క్రింది స్తరములవరకు మార్పుచెందాలి. ఆఖరికి అతికఠినంగా, కర్కశంగా ఉండే భౌతికశరీరంకూడ గొప్పవైన పరిణామశక్తులకు అనుగుణంగా స్పదించి తన రూపమును మార్చుకోవాలి.

అనువాదం: ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి. ఆర్. లక్ష్మిప్రసాదమ్మ

(*CWM* Vol. 3, pp. 36-37, 87, 90)

# మృత్యువు నిర్వహించే పాత్ర

*గాలిపటాలు ఆకాశంలో ఎగురుతాయి. ఎదురుగాలి ఎంత ఎక్కువ వేస్తే అంత ఎత్తుగా ఎగురుతాయి. మనిషి విషయంలో కూడ అంతే; తనకెదురైన అడ్డంకులను ఎదుర్కోటంవలన తనస్థాయి పెరుగుతుంది; మృత్యువుద్వారా చేతనాసోపానాల్ని ఆరోహిస్తాడు. తనద్వారా దైవాభివ్యక్తి ఇంకా ఎక్కువగా జరుగుతుంది. దివ్యప్రేమంటే ఏమిటో నీకు తెలియదు. ఈ సృష్టి ఇంకా బాల్యదశలోనే ఉన్నది. తేజస్తిమిరములు, ప్రేమద్వేషములు లాంటి పరస్పర వ్యతిరేకలక్షణముల ద్వారా నీచేతనాస్థాయి పెరుగుతుంది. దివ్యప్రేమ పైనుంచి ధారావాహికంగా వర్షించి నిన్ను తలమునకలు చేస్తుంది.* — *సంపాదకుడు*

శ్రీఅరవిందుల 'తలపులూ – సూక్తులు' (Thoughts and Aphorisms) చదువుతూ శ్రీమాత ఇలా వివరించారు:

(88) తన మనుగడకోసమే మృత్యువు ఈ ప్రపంచాన్ని సృష్టించింది. నీవు మృత్యువును బహిష్కరించెదవా? అలా చేస్తే జీవితంకూడా నశించిపోతుంది. నీవు మృత్యువును తప్పించలేవు గాని దానిని మహోదాత్తమైన అమృతత్వస్థితిగా పరివర్తనం చేయగలవు.

(89) తను ప్రేమించటంకోసమే క్రౌర్యం ఈ ప్రపంచాన్ని సృష్టించింది. నీవు క్రౌర్యాన్ని తొలగించగలవా? ఆ ప్రయత్నంలో ప్రేమకూడా తొలగిపోతుంది. నీవు క్రౌర్యాన్ని తొలగించలేకపోయినా తద్వ్యతిరేకమైన ప్రగాఢప్రేమగా దానికి కొత్తరూపాన్ని సంతరింపజేయగలవు.

(90) ప్రపంచం అజ్ఞానప్రమాదాల పునాదిపై నిర్మింపబడినదని వాటికి తెలిసేందుకే అలా జరింగిందేమో? అజ్ఞానప్రమాదాలను నీవు తొలగించగలవా? తొలగించలేవు. పైగా ఆ ప్రయత్నంలో జ్ఞానాన్ని కూడా కోల్పోతావు. తొలగించటం సాధ్యంకాకపోయినా, వాటిని తర్కాన్ని అధిగమించే పరమప్రకాశంగా రూపొందించగలవు.

(91) మృత్యువులేనిజీవితం మాత్రమే ఉంటే, బహుశః అమృతత్వం ఉండేదికాదేమో. క్రౌర్యంలేని ప్రేమమాత్రమే ఉంటే అది నిరుచప్పని క్షణికోల్లాసమే అవుతుంది. హేతుత్వమే (reason) ఉండి, అజ్ఞానమే లేకపోయినట్టుయితే, మన ఘనవిజయాలన్నీ లౌక్యాన్నీ, పరిమితమేధనూ అధిగమించగలిగేవి కావు.

(92) మృత్యువు రూపాంతరంచెందితే జీవితమవుతుంది. క్రౌర్యం పరిణామంచెందితే ప్రేమవుతుంది. అది తట్టుకోలేని తలమునకలయ్యే పారవశ్యం. అజ్ఞానం రూపాంతరీకరణం చెందితే, విజ్ఞానవివేకాలకతీతమైన జ్ఞానజ్యోతిగా ప్రకాశిస్తుంది.

| ప్రేమయొక్క నిజతత్త్వము | పరస్పరవ్యతిరేకతా, వైరుధ్యమూ అనే లక్షణాలే ప్రగతికి ప్రచోదకాలవుతాయనే భావమిక్కడ వ్యక్తంచేయబడింది. ఎందు |
|---|---|

కంటే క్రౌర్యమే లేకపోతే, ప్రేమ గాఢత్వమూ, తీవ్రతాలేకుండా చప్పగా ఉంటుంది. *ప్రేమయొక్క నిజతత్త్వము వ్యక్తావ్యక్తస్థితులకు ఆవల భాసిస్తుంది.* పదార్థపరిణామాన్ని శీఘ్రతరం చేసేందుకు వ్యతిరేకలక్షణాలు చాలా ముఖ్యమని శ్రీఅరవిందుల భావన.

**పరమప్రేమ పరమోత్కృష్టత**

అనుభూతిగా ఈ విషయం పరమసత్యం. ఏవిధంగానంటే – నిత్యమైన పరమోత్కృష్టప్రేమను దర్శించటం మాటల్లో చెప్పాలంటే – అది ప్రతి ఒక్కరికీ ఒక జ్ఞానోపలబ్ధిగా, ఇంద్రియానుభూతిగా కలుగుతుంది. అది కేవలం ఒక అవగాహనే కాకుండా నిర్దుష్టమైన ఆకారంతో మన ముందు నిలుస్తుంది. ఎంతటి ఉద్దీప్త పదార్థచైతన్యంతో రూపొందించి, సిద్ధపరుపబడినా అది ఆ ప్రేమను వ్యక్తం చేయలేదు. ప్రతివారూ మొట్టమొదట ఈ అశక్తతాభావాన్నే పొందుతారు. దీని తరువాతనే అనుభూతి కలుగుతుంది. అప్పుడు ఒక రూపం సాక్షాత్కరిస్తుంది. దీనిని అచ్చంగా క్రౌర్యమనలేము. ఎందుకంటే అది మనమెరిగిన క్రూరత్వంకాదు గనుక. అన్ని అంశాలనూ పరిగణలోకి తీసుకుని గమనిస్తే కొంత తీవ్రతగలిగిన ఒక స్పందన మనకు కన్పించి అక్కడ వ్యక్తమయే ప్రేమను తిరస్కరిస్తుంది, నిరాకరిస్తుంది. నేను మామూలు ప్రపంచాన్ని గురించికాక, ప్రకృతచైతన్యంయొక్క ఉత్తమోత్తమస్థాయినిగురించి చెప్తున్నాను. జరిగిన ఒక యథార్థాన్ని వివరిస్తున్నాను. అది ఒక అనుభూతి. ప్రతిఘటింపబడి, వైరుధ్యలక్షణంచేత ప్రహరింపబడిన చైతన్యంలోని ఆ భాగం, తిరస్కరణకు గురైన ప్రస్తుతపరిస్థితుల్లో మాత్రమే సాధ్యమయ్యే తీవ్రతలో ప్రేమ నిధానానికి మొరపెట్టుకుంటుంది. *అప్పుడు మహాప్రవాహమొకటి అవధులు త్రెంచుకొని వెల్లువై ప్రవహిస్తుంది. ఇంతకుముందెన్నడూ వ్యక్తంకానిదిప్పుడు ప్రత్యక్షమవుతుంది.*

**దేహకణములు ఎలుగెత్తి పిలుచుట**

జననమరణాలను ఈ దృక్కోణంనుండి పరిశీలించినట్టయితే సరిగ్గా ఇటువంటి అనుభవమే ఎదురవుతుంది. "సావిత్రి" మహాకావ్యంలో వర్ణింపబడినట్లు మృత్యువును గురించి సుదీర్ఘ

చింతనో, నిరంతరం మృత్యువు మన సమక్షంలోనే వర్తిస్తోం దన్న భావనో, ఏ క్షణమైనా మృత్యువు మనల్ని కబళిస్తుందన్న భయమో – వీడని సహచరుడిలా ఆజన్మాంతం మనల్ని వెంటాడుతూ ఉంటుంది. దాంతోబాటే మృత్యువు ఆసన్నమైనప్పుడు మాత్రమే కలిగే తీవ్రతలో మన శరీరంలోని ప్రతికణమూ తీవ్రస్థాయిలో స్పందించి, అమృతత్వశక్తిని ఆవాహనచేసుకుంటుంది. అప్పుడు అవి వ్యక్తీకరణను తీవ్రతరంచేసే మార్గాలని స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది. ఇవన్నీ కూడా పురోగతి సాధించడానికీ, పరిపూర్ణతనందుకోడానికీ విధానాలని గోచరిస్తుంది. దీనిని సాధించే విధానాలు మొరటైనవి (crude) ఎందుకంటే దీనివల్ల సాధించబడి వ్యక్తమయ్యేది కూడా ప్రాకృతికంగనుక. అయితే ఇవన్నీ కూడా క్రమక్రమంగా పరిపూర్ణత సంతరించుకుంటూ అంతకంటె ఉత్తమమైన నిరంతరపురోగమనశీలమైన తత్త్వాన్ని వ్యక్తంచేయడానికి యోగ్యమవుతాయి. ఆ ప్రాకృతిక, అపరిపూర్ణవిధానాల స్థానంలో సున్నితమైన సూక్ష్మప్రక్రియలు చోటుచేసుకుంటాయి. ఇటువంటి జాంతవికమైన అమానుష వైరుధ్యాలవసరం లేకుండానే ప్రపంచం పురోగమిస్తుంది. ఎందువల్లనంటే పరిణామ చక్రంలో ప్రపంచం ఇంకా ప్రాథమికస్థితిలోనూ, మానవచైతన్యం శైశవావస్థలోనూ ఉన్నాయి గనుక.

నిశ్శబ్దం

ఇది సృష్టిని తమోగుణంనుంచి మేల్కొల్పడానికి శీఘ్రతరమైన, అతిశక్తివంతమైన విధానం. ఇది సృష్టిని పరిపూర్ణతవైపూ, సాఫల్యతవైపూ నడిపిస్తుంది.

(దీర్ఘ నిశ్శబ్దం)

ఇది అతి త్వరలోనే సంభవం కావచ్చు. అయితే అసలు సమస్య ఇది – ఆకాంక్ష ఎంత (తీవ్రంగా) గాఢంగా, శక్తివంతంగా ఉంటే ఈ క్లిష్టపరిణామం అంత సరళమూ, సులభతరమూ అవుతుంది. క్రౌర్యం ప్రేమగా రూపొందింపబడుతుంది. ఇంకా మిగిలినవి కూడా అంతే.

(*CWM* Vol. 10, pp. 166-170)

(283) ఓ మృత్యుదేవతా! మా ప్రచ్ఛన్న మిత్రమా! మా అవకాశవిధాతా, నీవు ద్వారాన్ని తెరిచేటప్పుడు ముందుగా మాకు తెలియజేయడానికి సంశయించకు. ఆ శబ్దానికి మేము భయపడముతే.

(284) మృత్యువు అప్పుడప్పుడూ మోటుగా ప్రవర్తిస్తుంది. భూలోకపు దుస్తులను విసర్జించి, ధగధగలాడే వసనాల్ని ధరించినప్పుడు, దాని మొరటుహాస్యం, దురుసుతనం క్షమార్హమవుతాయి.

(375) ఇంతకూ నీవు దేనిని మృత్యువంటున్నావు? భగవంతుడు మరణిస్తాడా? చావంటే భయపడేది నువ్వే. నిజానికి జీవితమే మరణకిరీటం ధరించి, భీకరప్రచ్ఛన్నవేషంతో నిన్నేడిపించడానికి నీ దగ్గర కొస్తుంది.

భావానువాదం: ధారా రాధాకృష్ణమూర్తి

## మృత్యువు యథార్ధజీవితానికి మేలుకొలుపు!

పుట్టటం గిట్టటం కొఱకేనే, పెరుగుట విరుగుట కొఱకేనా, ఇది చాలా అన్యాయం అనే ప్రశ్న ప్రతిమనిషిని వేధిస్తూనే ఉంటుంది. జడపదార్థాన్ని ప్రేరేపించి అందులోనుంచి ఉన్నతోన్నతరూపాలని పుట్టించేందుకు మృత్యువు చాలా అవసరము. కాని పదార్థము వట్టి జడము. ఎద్దుమొద్దుస్వరూపం. దాని సామర్థ్యము పరిమితము. అది కొంతవరకుమాత్రమే మారగలదు. అందుకని దానిని మొదట మృత్యువు ద్వారా విఛ్ఛిన్న పరచాలి. పునర్జన్మనెత్తి తదుపరి అవతారమును ధరింపజేయాలి. ఇపుడొక నూతనశక్తి దిగిచ్చింది. ప్రచలితమైంది. తగిన ఆధారాలకోసం వెతుక్కుంటోంది. మనమీ అద్భుతావకాశమును జారవిడువకూడదు. దానికి ఒదిగియుండి, మనవైపు ఆకర్షించుకొని, మనలో క్రియాశీలముగావించి ఆనందాతిరేకముతో నాట్యము చేయుదుము గాక. — సంపాదకుడు

*మృత్యువు జీవితాన్ని నిరంతరం సవాలుచేస్తూ ఉంటుంది. తన నిజస్వరూపం ఏమిటో తనకు తెలియదు. దానిని కనుగొనుటయే తన ప్రథమకర్తవ్యమని మనిషికి గుర్తుచేస్తూ ఉంటుంది. ఒకవేళ మృత్యువే లేదనుకోండి! అప్పుడు మనిషి శాశ్వతంగా ఈ దరిద్రపుజీవితానికే కట్టుబడి ఉంటాడు; అటులగాక మృత్యువుచే తరమబడినప్పుడు ఇంతకంటె పర్ఫెక్ట్ లైఫ్‌కి గల అవకాశమును గుర్తించడానికి మార్గమును అన్వేషించటం మొదలుపెడతాడు.* — *శ్రీఅరవిందులు (Thoughts and Glimpses)*

### *పరిపూర్ణజీవితం కోసం ఆవేదన*

చైతన్యం ఏమాత్రమైనా జాగృతమైన ప్రతి వ్యక్తీ తన జీవితంలో ఒక్కసారైనా తనకు తాను వేసుకునే ప్రశ్న ఇది. మనిషి అంతరాంతరాలలో ఆయుష్షను పొడిగించాలనీ, దీర్ఘకాలం బ్రతకాలనీ, జీవనాన్ని వికసింపచేయాల్సిన అవసరం ఉంది. మృత్యువు తొలిసారిగా అడుగుపెట్టిన క్షణంలో అది యాదృచ్ఛికమైన సంస్పర్శ కావచ్చు – అది అనివార్యం. ఆ క్షణంలో చైతన్యమంతా భయంతో వెనుకకు మరలి హఠాత్ తిరోగమనం సంభవిస్తుంది.

### *మృత్యువంటే ఏవగింపు*

సున్నితమైన మనస్తత్వంగలవారికి అది భయోత్పాతం కల్గిస్తుంది. ఇతరులలో క్రోధం కలుగుతుంది. తనలో ఈ విధమైన ఆలోచనలు వస్తాయి – "మనం కోరకుండా, మనం అర్థంచేసుకోలేని, మనం పాల్గొంటున్న ఈ భీతావహఖేలనం ఏమిటి? మనం చనిపోవడానికే అయితే, అసలు పుట్టటమెందుకు? మృత్యుహోమంలో అంతా సర్వనాశనమైపోతుంటే, అంతా హరించుకుపోతుంటే ఇక అభివృద్ధికి, పురోగతికి, ప్రజ్ఞాప్రాభవాల పాటవానికి ప్రయత్నించడమెందుకు?

కొంతమందిలో తిరుగుబాటు చెలరేగుతుంది. మరికొందరు బలహీనులలో నిరాశ ధ్వనిస్తుంది. ఎప్పుడూ ఈ ప్రశ్న తలెత్తుతుంది – "ఈ మృత్యువు వికటాట్టహాసం వెనుక ఒక చైతన్య

పూరితమైన సంకల్పమే ఉంటే, అది ఒక పెనుభూతం భీకరాకృతి మాత్రమే."

### పదార్థానికి మేలుకొలుపు

కాని శ్రీఅరవిందులు ఏమంటారో తెలుసా –

భౌతికపదార్థచైతన్యంలో పరిపూర్ణత్వ ఆవశ్యకతను, పురోగతి ఆవశ్యకతను ప్రేరేపించే అనివార్యసాధనం మృత్యువు. ఈ విపత్తు లేకపోతే, మనుష్యులంతా బహుశ తాము ఉన్న పరిస్థితులతో సంతృప్తిచెందేవారు. కాని పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నా మనం వాటికి తలవంచి జీవితంలో ప్రయాణించవలసిందే. ఇందులోనుండి బయటపడే మార్గం మనం కనుగొని తీరాలని మనకు మనం చెప్పుకోవాలి.

### విశ్వ పురోగమనము

అసలు విషయమిది – సృష్టిలో ప్రతీదీ నిరంతర ప్రగతిశీలవికాస స్థితిలో ఉంటుంది. అంటే సృష్టి సర్వస్వం, ఈ విశ్వం యావత్తూ ఒకపరిపూర్ణత్వంవైపు పురోగమిస్తున్నది. అటువైపు మనిషి పురోగమిస్తుంటే, అది (perfection) ఇంకా ముందుకు సాగిపోతుంది. ఈ పురోగమనం ఒకవైపు సాగుతుంటే చైతన్యంలోని అత్యంత సూక్ష్మ అస్తిత్వశ్రేణులు ఆ పురోగతిని అనుసరిస్తూ వుంటాయి. మనిషి ఎంత ఉన్నతశిఖరం చేరితే అంత ఉన్నతంగా పురోగమనం విశ్వపురోగమనాన్ని అనుసరించగలదు. దివ్యవికాసవైభవాన్ని అందుకోగలదు. కాని భౌతికప్రపంచం స్వభావరీత్యా ఓ కఠినమైన గండశిలవంటిది, అది జడము, పరివర్తన నెమ్మదిగా, అతినెమ్మదిగా జరుగుతుంది. మానవచైతన్యం దానిని గమనించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. ఆ పురోగతి కాలం కొలమానానికి దాదాపు అందదు. అందువల్ల బాహ్యా, అంతరాభివృద్ధుల మధ్య నిరంతర సమతుల్యరాహిత్యం ఏర్పడుతుంది. ఈ సమతుల్యంలేని స్థితి, అంతర్గత పురోగతి ననుసరించే బాహ్యారూపాల దుర్బలస్థితి వల్ల ఆ రూపాలవిధ్వంసం ఆవశ్యకత, రూపాలమార్పిడి ఏర్పడుతాయి. కాని అదే వేగాన్ని పొందడానికి ఈ పదార్థంలోకి చాలినంత చైతన్యాన్ని చొప్పించగలిగితే, అంతర్గత పురోగమనాన్ని

అనుసరించడానికి, నవనీతంవలె; పదార్థం మృదువుగా మారితే ఈ సమతుల్యస్థితి దెబ్బ తినదు. మృత్యువు అవసరం ఉండదు.

శ్రీఅరవిందులు చెప్పినట్లు భౌతికచైతన్యంలో అవసరమైన ఆకాంక్ష, మృదుత్వం మేలుకొల్పడానికి ప్రకృతి ఈ విప్లవాత్మక మైన సాధనాన్ని (మృత్యువు) కనుగొన్నది.

**పదార్థంలోని జడత్వము**

పదార్థంయొక్క ముఖ్యధర్మం జడత్వం. ఈ కర్కశత్వమే కనుక లేకపోతే వ్యక్తిగత చైతన్యం జడమయంగా ఉంటూ, మార్పును కోరకుండా, నిరంతరం స్తబ్దంగానే ఉండిపోయేది. ఏదిఏమైనా, ప్రపంచపరిస్థితులు ఇలాగే రూపొందించబడ్డాయి. కొద్దిగా ఎక్కువ తెలిసిన మనం చేయవలసింది ఒకటి ఉంది. మనకు సాధనాలు ఉన్న మేరకు బలాన్ని, చైతన్యాన్ని, సరికొత్తశక్తిని మనం ఆవాహనచేసి ఈ పరిస్థితిని మార్చాలి. చైతన్యాన్ని రూపాంతరం చెందించి, మృదుపేశలమూ, ప్రగతిశీలం చేయగల ప్రకంపనములను జడపదార్థంలోకి ఆ వినూత్నశక్తి ప్రవేశపెట్టగలదు.

**ప్రకృతిలో మార్పుకు అయిష్టత**

అయితే సృష్టి ఎప్పటికీ ఇలాగే స్తబ్దంగా శిథిలమైపోతుందని అనుకోకూడదు. మరింత ప్రగాఢమైన జ్ఞానం కలవారు చాలా శీఘ్రంగా పురోగమించాలని కోరడం ప్రకృతి గమనిస్తుంటుంది. ఇష్టంవచ్చిన రీతిలో వలయాలలో పరిభ్రమించడం, వెంటవెంటనే ప్రయత్నాలు సాగించడం, అపజయాలు, తొలిప్రారంభదశలు, కొత్త ఆవిష్కారాలు – ఇవి ప్రకృతికి ఎంతో ఇష్టం. ప్రకృతి సుదీర్ఘకాలం తీసుకుంటే, అది ఎంతో ఆనందదాయకం – ఆమెకు.

**పాతవ్యవస్థపట్ల విసుగుదల**

కాని ఎంతటి ఉత్తమమైన ఖేలకైన మనిషి విసిగివేసారిపోతాడు. ఆ ఆటల్ని మార్చే అవసరం వస్తుంది. ఏదో ఒకనాడు చివరకి ఒకరకం ఆటను గూర్చి అతడు కలలుకంటాడు. అందులో పురోగమించడానికి ధ్వంసంచేయనవసరం లేదని, కొత్త ఉపకరణాలు, కొత్త వ్యక్తీకరణలు కనుగొనడానికి పురోగతిలోని

ఉత్సాహం చాలునని జడత్వాన్ని, బద్ధకాన్ని, అవగాహనలోపాల్ని, విసుగుదలను, నిర్లక్ష్యాన్ని దాటుకుపోవడానికి చురుకుదనం తీవ్రంగా ఉన్నదని అతను ఆ స్వప్నంలో తెలుసుకుంటాడు.

**మృత్యువుకు ఆహ్వానము**

కొత్త పురోగతిని సాధించగానే ఒకచోట నిస్తబ్ధంగా ఉండిపోవాలని ఈ దేహం ఎందుకు కోరుకుంటుంది? దేహం అలసిపోయిందన్నమాట. "ఓ, నువ్వు నిరీక్షించాలి. నాకు విశ్రాంతికోసం కొంతసమయం కావాలి" అంటుంది. అదే మరణానికి దారి తీస్తుంది. మరింత బాగా పనిచెయ్యాలని (పురోగమనం) మరింత పారదర్శకంగా మారాలని, మరింత సుందరంగా తేజోమయంగా, శాశ్వతంగా యౌవ్వనంతో ఉండాలని కోరుతూ – చురుకుదనాన్ని దేహం తనలో భావించినట్లయితే, ఈ భయానకమైన ప్రకృతి దరహాసాన్ని (nature's joke) – మృత్యువును తప్పించుకోవచ్చు.

**ప్రకృతిలో ధాతువుల మథింపు**

కాని ప్రకృతికి ఇదేమంత ముఖ్యం కాదు. ఆమె మొత్తాన్ని, లీలలోని సమగ్రత్వాన్ని చూస్తుంది. తాను ఏమీ నష్టపోలేదని ఆమెకు తెలుసు. ఎటువంటి ప్రాముఖ్యంలేని, అసంఖ్యాక సూక్ష్మమూలద్రవ్యాలను, పరిమాణాలను తను కలబోస్తున్నట్లు ఆమె భావిస్తుంది. తిరిగి వాటిని ఒకపాత్రలో పోసి మథిస్తుంది. అంతే, ఏదో కొత్తది ఆవిర్భవిస్తుంది. కాని ఆ ఆట అందరికీ వినోదంగా ఉండదు. కాని ఎవరైనా ప్రకృతంత విశాలమైన చైతన్యంగా, అంత ఆనందంగా మారగల్గితే, ఆమెకన్నా శక్తివంతమైతే దానినే ఆ వ్యక్తి మరింత బాగా ఎందుకు నిర్వహించలేడు?

**నూతనశక్తి ఆవిర్భావము**

మనల్ని ఎదుర్కొంటున్న అసలు సమస్య ఇదే. భూమి మీదకు దిగివచ్చిన కొత్తశక్తి సహాయంతో, ఇప్పుడు అభివ్యక్తమవుతున్న, పనిచేస్తున్న శక్తి (force) సహాయంతో ఈ బ్రహ్మాండమైన ఆటను ఎవరైనా ఎందుకు గ్రహించకూడదు? ఆ ఆటను ఎందుకు మరింత అందంగా, సామరస్యమైనదిగా, నిజమైనదిగా చేసుకోకూడదు?

**వైతాళికులు కావాలి**

ఈ శక్తిని స్వీకరించడానికి, ఒక కార్యాచరణను రూపకల్పనచేయడానికి అవసరమైన, శక్తివంతమైన ప్రజ్ఞ మాత్రమే కావాలి. ప్రకృతి తాను చేసే పద్ధతికన్న ఇంకా ఇతరములైన పద్ధతులున్నాయని ఆమెను ఒప్పించగల శక్తిగల చైతన్యపూరితమైన వ్యక్తులు ఉండాలి. ఇది ఉన్మాదంలాగా కనిపిస్తుంది. కాని వాస్తవాలుగా అవడానికి ముందు ఎన్నో కొత్తవిషయాలు (ఆవిష్కారాలు) ఉన్మాదంగానే కనిపిస్తాయి.

**దివ్యముహూర్త మాసన్నమైనది**

ఈ ఉన్మాదాన్ని సాక్షాత్కరింపచేసుకునే సమయం ఆసన్నమైంది. మీలో చాలా మందికి మనం అంతా ఇక్కడ ఎందుకు ఉన్నమో హేతువులు తెలియవు. కాని ఆ హేతువులు చాలా చైతన్యవంతమైనవి. మనం ఇక్కడ ఉన్నాం కాబట్టి ఈ ఉన్మాదాన్ని సఫలీకృతంచేయడానికే మనం సన్నద్ధులం కావాలి. కనీసం ఆ ప్రకారం జీవించినా కూడా అది చాలా గొప్పవిషయము.

అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

(*CWM* Vol. 9, pp. 33-36)

## భౌతికంగా మృత్యువు అంటే ఏమిటి?

*ఈ విశాల విశ్వంతో పోలిస్తే మనిషి ఒక నలుసే కావచ్చు కాని అతనికి చాలా ప్రాముఖ్యత వున్నది. అతని శరీరము చిత్రమైనది. చూసేందుకు ఒట్టి రక్తమాంసములే. కాని ఇందులో నక్షత్రలోకములకు స్థానమున్నది. ఈదేహము విశ్వానికి ప్రతిరూపము. విశాలవిశ్వంలో జరిగే మహత్తరమైన శక్తిప్రయోగాలు, అద్భుతమైన పరిణామాలు మానవశరీరంలో కూడా ప్రతిబింబిస్తాయి. మనమీ విషయాన్ని గుర్తించి దృష్టిని లోపలికి సారించి చూడాలి. శరీరకణములు తపనవలన దివ్యశక్తితో ఉద్దీపమైనట్లయితే అవికూడ దైవమును అభివ్యక్తపరచగలవు.* — *సంపాదకుడు*

*ప్రశ్న: భౌతికంగా మృత్యువు అంటే ఏమిటి?*

అనేకకోట్లజీవకణాల సంకలితంవల్ల భౌతికదేహము ఏర్పడుతోంది. కొన్నికారణాలవల్ల జీవంపోయి, కేంద్రీకృతమైన కణాలు విచ్ఛిన్నమై విడిపోయినప్పుడు, మృత్యువు సంభవించిందని అంటారు.

మూలవస్తువైన చేతనకి మృత్యువు లేదు. అది భౌతిక ప్రపంచంలో శరీరధారణ చేసేటప్పుడు బాగా మన్నకలిగే పదార్థ రూపాలనే ఎన్నుకుంటుంది.

ఈ విధంగా ఎంచుకున్న భౌతికశరీరం పరివర్తనాకార్యక్రమంలో బహురూపాలు దాల్చి, క్రమానుగతంగా ఉన్నతోన్నత రూపాలను పొంది, పరిపక్వమయేంతవరకూ నిలిచి ఉండవలసినదే.

*ప్రశ్న: కేంద్రీకృతమై ఉన్న కణాలన్నీ ఒక్కసారే చెదిరిపోతాయా? లేక దశలవారీగా విడిపోతాయా?*

ఒక్కసారే విడిపోవు. దానికి చాలాకాలం పడుతుంది.

జీవకణాలన్నింటినీ ఏకాండంగా ఉంచాలనుకున్న శరీరం, ఆ సంకల్పాన్ని విరమించుకుంటుంది. మొట్టమొదట జరిగేది అదే. ఏదో ఒక కారణంవల్ల భౌతికవ్యక్తిత్వం ఈ విచ్ఛేదనకి ఒప్పుకుంటుంది. నష్టపోయిన సామరస్యాన్ని శరీరం తిరిగి పొందలేకపోవటం ఒక ప్రబలమైన కారణంగా చెప్పవచ్చు. అంతేకాక వాటన్నిటినీ తిరిగి సమన్వయించి, సంబాళించడానికి దానికొక రకంగా విసుగు పుట్టడం కూడా కద్దు. ఇంకా ఇటువంటి కారణాలు చాలా ఉన్నాయి. ఇలా ఉన్నప్పటికీ అకస్మాత్తుగా ఏదన్నా ఘోరవిపత్తు వచ్చిపడితే తప్ప, ఈ కణాలన్నిటినీ ఏకాండంగా కలిపి ఉంచాలనే ఇచ్ఛ ఏదో ఒక కారణం వల్ల (కారణం లేకపోయినాకూడ) తన సంకల్పాన్ని విరమించుకుంటుంది. ఇది తప్పనిసరిగా మృత్యువుకు దారితీస్తుంది.

*ప్రశ్న: జీవకణాలు చెల్లాచెదరైపోవటంలో ప్రత్యేకార్థం ఏమైనా ఉందా? అది ఏమిటి?*

శరీరం ఏర్పడటానికి కారణమైన సమీకృతశక్తి విరమించుకున్నప్పుడు దేహం విఘటితమవుతుంది. శరీరమున్నప్పుడు అన్ని కణాలు చక్కగా వర్ధిల్లి, లోనున్న దైవాంశస్మృతిని తమలో ఇముడ్చుకుంటాయి. శరీరం అంతంకాగానే అవి చెల్లాచెదరై ఇతర సముచ్ఛయాలతో చేరతాయి. తమ స్పర్శద్వారా సముచ్ఛయాలలోని ఇతరకణాలలో దైవచైతన్యాన్ని జాగృతంచేస్తాయి. ఈ విధంగా సమీకృతం, వృద్ధి, విచ్ఛేదఘటనల ద్వారా పదార్థం పరిణామం చెందుతూ, సంపర్కంవల్లనే నేర్చుకొని, అభివృద్ధి చెంది, అనుభవాల్ని పొందుతుంది.

నిజానికి శరీరంతోబాటే కణాలు నశిస్తాయికానీ వీటి చైతన్యం మాత్రం ఇతరసముచ్ఛయాలతో చేరుతుంది.

*ప్రశ్న: జీవకణాలన్నిటినీ సమన్వయించి, సామరస్యపూరితంగా ఉంచే ప్రయత్నంచేస్తున్న శరీరానికి విసుగెందుకు పుడుతుంది?*

సాధారణంగా వ్యక్తిభాగాలలో ముఖ్యమైన ఒక భాగానికి (అది మానసిక విభాగం కావచ్చు, ప్రాణికం కావచ్చు) పురోగమించడం ఇష్టంలేక నిరాకరిస్తుంది. ఆ నిరాకరణ ఏవిధంగా వ్యక్తమవుతుందంటే కాలంమీద జీవకణాలు కృశిస్తున్నప్పుడు ఆ క్షీణతను ఎదుర్కోడానికి అది ఏ విధంగాను సహకరించదు. అందువల్ల శరీరానికి విసుగు ఏర్పడుతుంది.

*ప్రశ్న: భౌతికశరీరం సంకల్పానికీ, జీవకణాలకీ సంబంధమేమిటి? వాటి మధ్య సంబంధం ఎలా ఏర్పడుతుంది?*

***శరీరంలోని కణముల నిర్మాణము విశ్వములోని గోళముల నిర్మాణము ననుసరించి ఉంటుంది.*** అనగా అంతరంగిక పరిస్థితులకు బాహ్యాపరిస్థితులకు మధ్య అంత దగ్గర సంబంధం ఉందనమాట. నిజానికి అది 'బాహ్యం' కానే కాదు. వ్యక్తికి మాత్రమే బాహ్యము. మొత్తం ద్రవ్యధాతువు దగ్గర్నుంచి వచ్చే ప్రకంపనాన్ని జీవకణం తన అంతర ద్రవ్యాంశకంలోకి పరిగ్రహిస్తుంది. ప్రతికణం భిన్నభిన్నకాంతులతో కూడి ఉంటుంది. దాని కేంద్రం

పూర్ణప్రకాశంతో విరాజిల్లుతూ ఉంటుంది. ఈ కాంతిద్వారా అన్ని కణాలూ అనుసంధింపబడి ఉంటాయి. ఇంకా చెప్పాలంటే కేంద్రస్థ ప్రకాశంగా ఉన్న సంకల్పం, వ్యక్తి అంతర్గతసంయోగంతో కణాలలోని కాంతులను స్పృశించి ప్రభావితం చేస్తుంది. *ప్రతి ఒక్క కణమూ మొత్తం విశ్వానికో చిన్ని ప్రతిరూపం!*

*ప్రశ్న: ఆధ్యాత్మికజ్యోతి భౌతికవస్తువు కాదు గదా అటువంటప్పుడు కణాలమీద ఎలా పని చేయగలదు?*

ఇచ్ఛాశక్తి పదార్థం మీద ఎలా పనిచేస్తుందనే కదా నీ ప్రశ్న. జీవితమంతా ఆ ఇచ్ఛవలనే నడుస్తుంది. పిల్లలకి చెప్పేటప్పుడు జీవితమంతా ఇచ్ఛాశక్తితోనే నడుస్తుందనీ, ఆ సంకల్పమే లేకపోతే ఉనికే ఉండదనీ, పదార్థం చలనరహితమై అచేతనంగా పడివుంటుందని, సంకల్పంవలన కలిగే ప్రకంపనాల ఫలితంగా పదార్థం సచేతనమై జీవితం సాగుతుందనీ చెప్పవచ్చు. దీనికి శాస్త్రపరమైన వివరణ చెప్పటం కొంచెం కష్టమే కానీ అసలు విషయం మాత్రం ఇదే. ఆ వాస్తవాన్ని ప్రతిక్షణం గమనించవచ్చు.

*ప్రశ్న: కేవలం పురోగమించాలనే సంకల్పము కాలాన్ననుసరించి కలిగే దేహక్షయాన్ని అరికట్టగలదా? భౌతికసత్త (శరీరవ్యక్తిత్వం) ఈ దేహక్షయాన్ని ఎలా అరికట్టకలదు?*

దైహికపరివర్తనమంటే అదే. పరివర్తనచెందినప్పుడు దేహకణాలు చైతన్యవంతమవటమే కాకుండా దివ్యచైతన్యశక్తికి పరిగ్రహీతలవుతాయి. అంటే మహోన్నతచైతన్యాన్ని తమలో పని చేయనిస్తాయి. అదే పరివర్తనా ప్రక్రియ.

*ప్రశ్న: మృత్యువును అరికట్టాలంటే మనం ఏం చేయాలి?*

నీ చైతన్యాన్ని శరీరం నుండి వేరుచేసి, అంతరంగికంపై కేంద్రీకరించాలి; ఆ లోతైన చైతన్యాన్ని శరీరంలోకి ప్రవేశపెట్టాలి.

అనువాదం: ఎ. ప్రభావతి, ఎ. వెంకటరామశాస్త్రి

(*CWM* Vol. 12, pp. 342-48)

# భౌతికకాయము – మరణరాహిత్యము

పదార్థం ప్రాణం పోసుకుంది. జీవరాసులు ఉద్భవించినవి. అలాగే అవికూడ విశ్వమహాశక్తులచే మథించబడి పరిణామముచెందుతాయి. కొత్తరూపాలను సంతరించుకుంటాయి. ఈ మార్పు, ఈ పరివర్తనము అంచెలంచెలుగా జరుగుతుంది. జీవాత్మ మానవ జన్మద్వారా మనుగడ సాగిస్తుంది. ఒకజన్మనుండి మరోజన్మకు చేతనాస్థాయి పెరుగుతూంటుంది. నక్షత్రాలలో జరిగేమార్పులు కూడ జీవిలో ప్రతిఫలిస్తాయి! కాని ఈ మార్పులు శరీరానికి బోధపడవు. అందుకే అది ఓడిపోయి నశిస్తుంది. మానవశరీరము అతిమానసీకరణమైనప్పుడు ఇక మృత్యువుయొక్క ఆవశ్యకతే ఉండదు. – సంపాదకుడు

మరణరాహిత్యమనగా భౌతికకాయము రాలిపోయిన తరువాత మానసికవ్యక్తి సజీవంగా ఉండటం కాదు. అలా కూడ జరుగుతే జరగవచ్చును కాని సశరీరంగా ఉండికూడ ఆత్మ (జనన మరణములులేని ఆత్మకు ఛాయారూపమైన ఈ శరీరము కేవలం ఒకసాధనము మాత్రమే) జ్ఞానమును పొందుటయే నిజమైన మరణరాహిత్యము.

శ్రీఅరవిందులు (మెరపులు – తలపులు)

## మనస్సు – శరీరాల సంబంధం

మానవశరీరానికి శక్తినిచ్చి చరింపచేసేది ప్రాణమయపురుషుడైతే, దాన్ని నియంత్రించేది, చాలావరకూ పాలించేది మనోమయపురుషుడు. ఈ మనోమయపురుషుడు ఎంతవరకు వ్యక్తీకరణపొంది స్పష్టమైన స్వతంత్రవ్యక్తి అయినాడు అనే విషయంలో మనిషికీ మనిషికీ తేడా వుంటుంది. చాలామంది మనుషుల్లో మనస్సు ఆకారం లేకుండా తరళంగా ఉంటుంది. కాబట్టి దానికి వ్యక్తిత్వం లేదు. ఈ విధంగా పద్ధతిప్రకారం తననుతాను ఏర్పాటు చేసుకోకుండా చపలంగా, తనకంటూ సంగ్రహాజీవితం లేకుండా, వ్యక్తిత్వంలేకుండా ఉన్నంతకాలం దానికి మనుగడ

లేదు. భౌతికశరీరం నశించిపోయి మట్టిలో కలిసిపోయినప్పుడు ఈ మనోమయపురుషుడు మానసికలోకంలో కరిగిపోతాడు.

**అమరత్వమంటే ఏమిటి**

శ్రీఅరవిందులు అమరత్వమని చెప్పింది ఇది కాదు. ఆద్యంతాలుకానీ, జననమరణాలుకానీ లేక, శరీరానికి అతీతంగా ఉండే జీవనమే అమరత్వము. ప్రతిఒక్కరిలోనూ తప్పనిసరిగా ఉండే ఆత్మ జీవనమే అది. ఆ ఆత్మ పరమాత్మకంటే వేరుకాదు. ఈ సారభూతాత్మకు భగవద్భావన ఉంటుంది. నిజానికి అది పరమాత్మ స్వయంవ్యక్తీకరణమే. అది ఆద్యంతాలు, జీవన్మరణాలులేక అనంతకాలం నిలిచిపోతుంది. ఈ పరమాత్మ చైతన్యాన్ని మనం సంపూర్ణంగా పొందినప్పుడు దాని అనంతజీవత్వంలో మనమూ పాల్గొని అమరులవుతాము.

ఈ అమరత్వమనే మాటను అపార్థం చేసుకోవడమూ, కువ్యాఖ్యలుచేయడమూ సర్వసాధారణమే. ఒకే దేహం కలకాలం నిలిచిపోవడమే అమరత్వమని అందరూ అనుకుంటారు.

**శరీరానికి అమరత్వము**

వారనుకున్నట్లు శరీరం కలకాలం నిలిచిపోగలదు కానీ, అలా నిలిచిపోవాలంటే అది సంపూర్ణంగా తనలోని దివ్యాంశను తెలుసుకొని దానితో ఐక్యతనుపొంది, సారూప్యాన్నిసాధించి, నిరంతర పరివర్తనచెందగల శక్తిసామర్థ్యంతో విశ్వగమనాన్ని అనుసరించగలగలగాలి. శరీరం శాశ్వతంగా ఉండాలంటే ఇది తప్పనిసరి. కానీ శరీరం ఏమాత్రం నమ్యతలేక, కఠినంగా ఉండటంవల్ల అది విశ్వగమనాన్ని అనుసరించలేదు; విశ్వపరిణామంతో ఏకత్వాన్ని పొందగల వేగంతో పరివర్తన చెందలేదు; ఈ కారణాలవల్ల అది కృశించి నశిస్తోంది. దాని స్థిరత్వము, కాఠిన్యము, (పరివర్తనకు) అశక్తతవలన అది నశించితీరవలసినదే. ఆ విధంగా పదార్థం, భౌతికరాసిలో చేరిపోయి పరిణామక్రమంలో పురోగతిచెందగల కొత్తనమూనాలు సృష్టి కావడానికి ఉపయోగపడుతుంది. కానీ ప్రతివారూ అనుకునే అమరత్వం అంటే శరీరంతో నిలిచిపోవడమనేది ఇంతవరకూ సాధ్యంకాలేదని చెప్పవచ్చు.

**శరీరం అతిమానసీకరణ**

అయితే అది సాధ్యమేనని శ్రీఅరవిందులు చెప్పారు. దానికొక నిబంధన మాత్రం ఉంది. శరీరం అతిమానసీకరణం కావాలి – అంటే అతిమానసలక్షణాలైన మృదుత్వం (నమ్యత) నిరంతరం పరివర్తనచెందగలిగే స్వభావం దానికుండాలి. శ్రీఅరవిందులు మానవశరీరాన్ని కేవలం ఒక సాధనమనీ, ఒక ప్రతిచ్ఛాయ అనీ అనటంలో వారి ఉద్దేశం ఇది. జీవాత్మకు అది కేవలం ఒక ఉప కరణంగానే ఉంటున్నదనీ, పైగా చాలా అనుచితమైన అభివ్య క్తత మాత్రమేననీ. అంటే శరీరం ఇప్పుడున్న స్థితిలో అతిసున్ని తంగా, కాంతివంతంగా వెలుగుతున్న అంతరాత్మకు కేవలం ఛాయా రూపంగా, మసగమసగ వ్యక్తీకరణగా ఉంటూ ఇలాగే దీర్ఘకాలం కొనసాగగలదని వారన్నారు.

ఛాయామాత్రంగా ఉండే శరీరం ఆత్మోన్నతికి ఏవిధంగా పనికివస్తుంది? ఈ ఉపకరణాన్ని ఏవిధంగా సంస్కరించి అభి వృద్ధిచేస్తే రానున్న జన్మలలో బాగా ఉపయోగపడగలదు అనే విషయాలు ఆసక్తికరంగా ఉంటాయి కదా!

**ఆత్మ శరీరాన్ని ఎందుకు ధరిస్తుంది?**

ఆత్మ మాటిమాటికీ భూమ్మీదికి వచ్చి శరీరమును దాలుస్తుంది. అభి వృద్ధి చెందుటకై నూతనానుభూతు లను పొందుతుంది. మొదట బీజరూపంలోనున్న చైత్యపురుషుడు జన్మలపరంపరద్వారా వృద్ధిపొంది సంపూర్ణచైతన్యమును సాధి స్తాడు. అప్పుడు స్వతంత్రుడై తనకు ఏవిధమైన జీవితం అవస రమో ఆ విధమైన జన్మనెత్తుతాడు. తదనుగుణమైన దేశకాలపరి సరాదులను ఎంచుకుంటాడు.

**శరీరధారణ అనగా అంధకారంలోకి ప్రవేశం**

ఆత్మభూలోకంలోకి దిగివచ్చిన ప్పుడు అజ్ఞానాంధకారములలో నిమజ్జనమైపోతుంది. అందుకని చాలాకాలము ఈ మొద్దుశరీరంలోకి కొంచెం చైతన్యాన్ని ఉద్దీ పింపచేయటంతోటే సరిపోతుంది. మనము శరీరమును సంస్కరిం పజేయుటకు ముఖ్యమైన కారణమిదియే. క్రమశిక్షణతో శరీరాభి

వృద్ధేకాకుండా ఆత్మకూడా దాంతోపాటు ప్రదీప్తమై పురోగమి స్తుంది.

**శరీరకణముల ఉద్దీపనము**

శరీరశిక్షణద్వారా శరీరకణములు వికసించి చైతన్యవంతములవుతాయి. ఈ విషయము ఎవ్వరికీ తెలియకపోవచ్చు. కాని అది నిజము. మన దృష్టిని కండరముల మీద కేంద్రీకరించి వాటిని ఉపయోగించినప్పుడు, అవయువములకు శిక్షణ ఇచ్చినప్పుడు వాటి కదలికలను, శక్తిని, చురుకుదనాన్ని, నమ్యతను అభివృద్ధిపరచ దలచినప్పుడు ఒక తమాషా జరుగుతుంది. శరీరకణముల చేతనాప్రమాణము, వాటియొక్క గ్రహణశీలత ఇంతకు ముందరలేని రీతిగా పెరుగుతాయి. ఈ విధంగా శరీరముయొక్క చైతన్యము అభివృద్ధి చెందుతుంది. శరీరవ్యాయామముయొక్క ముఖ్యోద్దేశమిదియే. శరీర చైతన్యమును పెంచుటకు ఇతరమార్గములు కూడ కలవు. కాని సర్వాంగంగా తీర్చిదిద్దుటకిదే మార్గము. నేను మీకు ఒక విషయాన్ని అదివరకే చెప్పాను. మేధావులు ఏ విధంగా మెదడును పదునుపెట్టుకుంటారో అదే విధంగా కళాకారులు వారి హస్తములకు కూడ చేతనాస్ఫూర్తిని కలుగజేయగలరు. అయితే దీనివలన ఒక్కొక్క అవయవము మెరుగుకావచ్చునే కాని మొత్తము శరీరము కాదు. ఈ విధమైన శిక్షణయొక్క అద్భుతపరిణామాలను కనుక నీవు గమనించినట్లయితే శరీరముయొక్క సామర్థ్యాన్ని చూసి ఆశ్చర్యపోతావు. శరీరధారియైన చైత్యపురుషునకు ఇదెంతో ప్రయోజనకారి. సర్వాంగసౌష్ఠవము, సమరసము అయిన శరీరము చైత్యపురుషునకు చాలా అద్భుతమైన ఉపకరణము; దాని కార్యములకు మిక్కిలి సహాయకారి.

శరీరవ్యాయామము నభ్యసించు వారందరికీ ఈ విధమైన ఉద్దేశము లేకపోవచ్చు. వాళ్లకీ విషయాన్ని గురించి లేశమాత్రమైనా తెలియకపోవచ్చు. వాళ్లకీ విషయం తెలిసినా తెలియక పోయినా ఫలితమింతే. మీకు సూక్ష్మదృష్టి కనుక ఉన్నట్లైతే క్రమపద్ధతిలో వ్యాయామవిన్యాసములు జరిపినవాడు నడుస్తుంటే

ఒక విధమైన వెలుగు, చైతన్యము, జీవము అతనిలో ఉట్టిపడుతూ ఉంటాయి. ఇతరులలో ఉండవు.

**వ్యాయామం – దేహ పరిశ్రమ**

ప్రతివిషయాన్ని బయటకు కనబడినంత వరకే అర్థంచేసుకునేవారి వాదన ఇలా ఉంటుంది. (కాయకష్టం) చేసేవాళ్లూ, బరువులెత్తే కూలీలు బలిష్టంగా, చక్కగా కండలుతిరిగి ఉంటారు. తినికూర్చుని సరదాగా వ్యాయామం చేసేవారికంటే వీరిపనే మెరుగు కదా అంటారు. అది అజ్ఞానం. ఎందువల్లనంటే ఈ రెండింటికీ చాలా తేడా ఉంది. పనిచేసేటప్పుడు శ్రమ ఏవో కొన్ని కండరాలకే పరిమితంకావడం వల్ల అవే వృద్ధిపొందు తాయి. పద్ధతిగా ఒక సమగ్రప్రణాలిక ప్రకారం వ్యాయామంచేసి శరీరభాగాలన్నిటికీ సామరస్యపూరితంగా పనిచేయించినప్పుడుండే కండపుష్టి వేరుగా ఉంటుంది.

**వ్యాయామమనగా శరీరసాధన**

కార్మికులు, రైతులు మొదలైనవారు వారి వారి వృత్తుల ననుసరించి కొన్నికొన్ని శరీరభాగాల్లో కండరాలను వృద్ధిచేసు కుంటారు కానీ చివరకు వృత్తిపరమైన అంగవికారాలకు లోనవు తారు. పైగా ఇది ఏవిధంగానూ లోనున్న చైత్యపురుషునికి ఉప యోగపడదు. సాధారణంగా పృథ్వీజీవితం చైత్యపురోగతికి సహా యపడుతుందని చెప్పినప్పటికీ ఈ విధమైన చైతన్యరహిత యాంత్రి కజీవనంలో చైత్యపురోగతి (psychic progress) చాలా మందకొ డిగా సాగుతుంది. అప్పుడు పురోగతికోసమై మళ్లీ మళ్లీ జన్మ లెత్తవలసి వస్తుంది. అందువల్ల దైహికశిక్షణ అనేది శరీరం చేసే సాధన అనీ, ఏవిధమైన వ్యాయామమైనా చైత్యపురుషుని (psychic being) లక్ష్యసాధనకోసమేననీ నిర్భయంగా చెప్పుకోవచ్చు. ఎంత బాగా ఈ విషయం స్మృతిలో ఉండి వ్యాయామం చేస్తే అంత తొందరగా విస్తారమైన ఫలితాలు వస్తాయి. ఒకవేళ నీ చైతన్యపథకం అంతదూరం వెళ్లకుండా ఏదో గుడ్డిగా వ్యాయామం చేసి నప్పటికీ సర్వతోముఖాభివృద్ధికి తోడ్పడగలవు.

**క్రమశిక్షణయొక్క ఆవశ్యకత**

చివరికి చెప్పేదేమిటంటే ఏవిధమైన శారీరకశిక్షణను అవలంబించినప్పటికీ నియమానుసారంగా, మనస్ఫూర్తిగా, కఠిన శ్రమకోర్చి చేసినప్పుడు మంచిప్రయోజనముంటుంది. దానివల్ల ప్రస్తుత జీవితలక్ష్యం శీఘ్రంగా నెరవేరటానికే కాకుండా, నూతన జీవితంకోసం సంసిద్ధమవటానికి గూడా అవకాశం కలుగుతుంది. క్రమశిక్షణననగా నూతనజీవితాగమనాన్ని, అతిమానససత్యంతో (supramental reality) సంస్పర్శను శీఘ్రతరం చేయడమే.

ఇప్పుడున్న స్థూలదేహం పరమాత్మ శాశ్వతజీవనానికి ఒక ప్రతిరూపం మాత్రమే. అయితే ఇది ప్రగతిశీలకమైన అభివృద్ధి కాంచగలదు. ఒక్కొక్క శరీరధారణతోనూ అందులోని స్థూల పదార్థం ప్రగతిచెందుతూ ఇప్పుడు మనకు తెలిసిన పార్థివజీవనానికి, భవిష్యత్తులో అభివ్యక్తంకాబోయే అతిమానసజీవనానికీ (supramental life) మధ్య ఒక వారధి కాగలదు.

అనువాదం: ఎ. ప్రభావతి, ఎ. వెంకటరామశాస్త్రి,
ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

(*CWM* Vol. 10, pp. 27-32)

# ప్రశ్నోత్తరాలు

*ప్రశ్న: ఎప్పుడు ఎలా చనిపోవాలో ఆత్మ ఎంచుకోదా? వరదలు, భూకంపాలు, అణువిస్ఫోటాలలో అసంఖ్యాకంగా జననష్టం కలిగేటప్పుడు, ఆ ఆత్మలన్నీ ఒకేసారి మరణించాలని కోరుకున్నట్లా?*

జవాబు: అత్యధికశాతం మానవులు సామూహికవిధికే లోబడి వుంటారు. వారి విషయంలో ఈ ప్రశ్న వర్తించదు. తనదంటూ ప్రత్యేకమైన చైత్యపురుషుడుకల వ్యక్తి ఎటువంటి సార్వజనీన విపత్తులమధ్యనున్నప్పటికి, తాను కోరుకుంటే బయటపడగలడు.

*ప్రశ్న: మరణానంతరం జీవియొక్క అన్నమయ, ప్రాణమయ, మనోమయపురుషులనుంచి వేరయ్యాక, ఆత్మకి తన అస్తిత్వం ఎలా తెలుస్తుంది?*

జవాబు: ఆత్మ పరమాత్మలోని కిరణమే, ఆ భగవంతునికి తన అస్తిత్వం తెలియడానికి శరీరం అవసరమనుకోను.

*ప్రశ్న: అమ్మా, మరణవార్త, అందులోనూ మనకి ప్రియమైనవారిదైతే, ఎలా స్వీకరించాలి?*

జవాబు: ఆ పరమాత్మయొక్క ఇచ్ఛ నెరవేరాలని కోరుతూ, చేతయినంత, వీలయినంత ప్రశాంతంగా ఉండాలి.

మన ప్రియమైనవారు గతిస్తే, ప్రశాంతంగా మన ప్రేమ వారిపై కేంద్రీకరిస్తే, పోయినవారికి మేలు జరుగుతుంది.

*

ఆత్మ ఈ శరీరాన్ని వదిలాక, ఈ శరీరానికి ఏమి జరిగినా సాధారణంగా వారికి ఏ బాధా కలగకూడదు. కానీ, ఈ స్థూలశరీరంలో "spirit of the form" అనేది ఒకటి ఉంటుంది. శరీరంలోని కణసముదాయాలనుంచి అది పూర్తిగా వేరవడానికి కొంతకాలం పడుతుంది. అది పూర్తిగా వేరయిన తరువాతే శరీరం క్రుళ్ళడం మొదలవుతుంది. అంతకుముందర దానికి కొంత శరీరస్ఫూర్తి ఉండవచ్చు. అందుకే అంత్యక్రియలు జరిపేందుకు తొందరపడకూడదు.

*ప్రశ్న: మనుషులు తమ శరీరాలని ఎందుకు వదిలివేయాలి?*

జవాబు: ప్రకృతి దివ్యత్వంవైపుకి చేసే పయనంతో సరిసమానంగా తాము ముందడుగు వేయలేరు కనుక.

*ప్రశ్న: మృతదేహాన్ని గౌరవించాలా? ఎలా గౌరవించాలి?*

జవాబు: సజీవ నిర్జీవ పదార్థాలన్నింటినీ గౌరవించాలి – అన్నీ ఆ దివ్యచైతన్యంలోనే ఉంటాయి కనుక. గౌరవభావం మనసులో, మన అంతరవైఖరిలో ఉండాలి.

*ప్రశ్న: మృతదేహంలో భగవంతుడుంటాడా?*

జవాబు: ఆయన సర్వాంతర్యామి. ఆయనకి సజీవ నిర్జీవ భేదాలే లేవు.

*ప్రశ్న: ఆత్మ ఆనందంగా ఉండి, మంచివాతావరణంలో, ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధి కలిగేచోట పునర్జన్మించాలంటే మనం ఏం చేయాలి?*

జవాబు: మరణించిన ఆప్తులను గురించి ప్రేమతో తలచుకోవాలి. దుఃఖించకుండా, ప్రశాంతంగా ఉండాలి.

*ప్రశ్న: ఆత్మలు దుఃఖిస్తాయా?*

జవాబు: పరమాత్మనుంచి ఏ కారణంవల్లనయినా వేరయితే దుఃఖిస్తాయి.

*ప్రశ్న: ఎవరన్నా దుఃఖిస్తుంటే వారిని ఎలా సముదాయించాలి?*

జవాబు: వారి కన్నీరు ఆపే ప్రయత్నం మాని వారిని మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమించాలి.

అనువాదం: బి. వరలక్ష్మి

(*CWM* Vol. 11, p. 61; Vol. 16, p. 416; Vol. 15, p. 131-132)

# వృధాప్యము – మృత్యువు

*యోగదృష్టి మామూలు మానసికదృష్టికంటె వేరైనది లోతైనది. అది మనో, ప్రాణిక, దైహికముల ఉత్పత్తిస్థానమునకుపోయి జ్ఞానాన్ని అక్కడినుంచి తవ్వుకోవస్తుంది. మృత్యువునుగురించి చాలా విపరీతమైన భావములు ప్రచారములో ఉన్నాయి. నీ జీవితం విలువ నీకు తెలియదు. దేవుడొక్కడికే తెలుసు. అందుకని "నా కర్తవ్యము అయిపోయింది. నా విధులను నిర్వర్తించేసాను. ఏదో కాలక్షేపం చేస్తూ పైనుంచి పిలుపుకోసం వేచివుంటానులే" అని అనుకోవటం మూర్ఖత్వం. దేహధారణ నీ మనస్సు చేసిన నిర్ణయం కాదు కదా! ఇదే న్యాయం నీ మృత్యువుకు కూడ వర్తించాలి. నీ సమస్యల పరిష్కారము, బలహీన తలపై విజయము మొ॥ అన్నీ సశరీరంగా ఉన్నప్పుడే సాధ్యములు.*

*– సంపాదకుడు*

*ప్రశ్న: జీవితంలో "నా కర్తవ్యాన్ని పూర్తిచేసేసాను. ఇక సాధించవలసినదేమీ లేదు" అని ఎవరైనా అనుకుంటే, ఆ వ్యక్తి దిశాహీనంగా అర్థరహితంగా బ్రతికేబదులు మరణించి మళ్లి ఇంకో జన్మెత్తితే సరిపోతుంది కదా!*

**దైవమునకే చెందియుండుట**

నెరవేరని గంపెడు కోరికలతో నిరాశజెందిన వ్యక్తి అలాగే అనుకుంటాడు. కానీ భగవంతునికి జెంది సత్యమయజీవనమునే గడపాలనుకున్న వ్యక్తి అలా అనుకోడు. ఈ భూమిమీద ఎంతకాలము తన ఉపయోగము ఉండేటట్లు భగవంతుడు నిర్ణయిస్తే అంతకాలము జీవించితీరాలి అని గుర్తిస్తాడు. "తనవలన ఇక ఎటువంటి ఉపయోగము ఉండబోదు" అని భగవంతుడు నిర్ణయించినప్పుడే తన జీవయాత్రను ముగిస్తాడు. అందుకని ఈ ప్రశ్నే ఉదయించదు; ఆ నిర్ణయాన్ని దైవానికే ఒదిలేసి ప్రశాంతంగా జీవితమును గడుపుతాడు.

*ప్రశ్న: మీరు నిన్న వ్రాసారు "భగవంతునికి జెందిన వ్యక్తి" అని. అందరు భగవంతునికి జెందిన వారేగదా?*

**నిరంతర దైవానుభూతి**

"భగవంతునికి జెందిన ఏ వ్యక్తి అయినా" అని అన్నప్పుడు ఏ వ్యక్తి అయితే అహంకారమును తనలో పూర్తిగా నిర్మూలించి భగవత్ స్ఫురణలోనే ఎల్లప్పుడూ ఉంటూ తనదంటూ ఇచ్ఛ ఏదీ లేక దైవప్రేరణాధీనంలోనే ప్రవర్తిస్తూ వేరొక ఆశయము లక్ష్యమూ గాక భగవంతుడు ఆదేశించిన విధముగానే జీవయాపన జేస్తుంటాడో అటువంటి వ్యక్తినే ఉద్దేశించి అన్నాను. ఇటువంటి చైతన్యస్థితిలో ఎక్కువమంది ఉంటారని నేననుకోను. ఈ వ్యక్తులు నిజానికి తమ జీవితములు ఉపయోగకరముగా ఉన్నాయాలేవా అని చింతించనే చింతించరు. వీరికి వేరుగా వ్యక్తిగత జీవనమనేదే ఉండదు. వీరందరు భగవంతునికోసమే, భగవత్సంకల్పముచేతనే జీవిస్తారు.

మనందరము దేహధారులమై ఉన్నంతవరకు వయస్సు ఎంతైనా, బాధలు ఏవైనా, మనము ఏదో ఒక పనిజేయడానికో

లేక నెరవేర్చుకోటానికో జీవిస్తున్నాము అన్న దృఢభావము అన్ని క్లిష్టపరిస్థితులను ఎదుర్కొనడానికి కావలసిన బలమును మనకు ఇస్తుంది. శాశ్వత ప్రశాంతతకోసమైనా, లేక నిర్వాణానంద ప్రాప్తికైనా సరే దేహమునుంచి త్వరగా నిర్గమించాలనే తొందరపాటు పనికిరాదు. మనము దేహములో ఉన్నంతవరకు నిస్సందేహముగా ఇంకా చేయవలసినవి, నేర్చుకోవలసినవి చాలా మిగిలియున్న వనమాట.

*

**శరీరమే రక్షణకవచము**

దేహమును త్యజిస్తే ఈ గొడవ ఒదిలిపోతుందనుకోకు. ఈ శరీరమే నీ బాధలను తగ్గిస్తుంది. ఈ శరీరమిచ్చే సంరక్షణే లేనపుడు భౌతిక, ప్రాణిక జీవనంలో ఎదురయ్యే బాధలను నిన్ను ఇంకా ఎక్కువగా పట్టుకొని పీడిస్తాయి. ఆ బాధలనుపశమింపజేయుటకు, ఏది మార్పుజేయాలో అది మార్పుజేయుటకు, ఏది సరిజేయాలో అది సరిజేయుటకు ఉపయోగపడే శరీరసాధనమును కూడా కోల్పోతావు. మరింత ప్రకాశమయమై, ఆనందమయమై, ఉత్కృష్టమైన చైతన్యములోనికి జీవనమును మరల్చడానికికూడా శరీరము ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది.

**You must make haste to do your work here, for it is here that you can truly do it.**

మృత్యువునుంచి ఏదీ ఆశించకు. జీవనమే నీ విముక్తి. జీవిస్తూనే నిన్ను నువ్వు రూపాంతరించుకోగల్గుతావు. ఈ పృథ్వి మీదనే నువ్వు పురోగతిని సాధించగలవు. ఈ పృథ్విమీదనే సిద్ధిని పొందగలవు. ఈ దేహములోనే నువ్వు విజయమును సాధించగలవు.

*

మృత్యువును గురించిన ఆలోచన అహంభావమునుంచే వస్తుంది – ఎందుకంటే త్వరలోనే తన సామ్రాజ్యాధిపత్యమును వదులుకోవలసివస్తుందని. నువ్వు ప్రశాంతముగా నిర్భయముగా ఉండు. ప్రతీదీ తనంతట తానే చక్కదిద్దుకుంటుంది.

నువ్వు పూర్ణత్యాగమును గురించి మాట్లాడుతున్నావు కానీ శరీరమును త్యజించుట పూర్ణత్యాగము అనిపించుకోదు. అహంకారమును త్యజించుటే యథార్థమైన, సంపూర్ణమైన త్యాగము. ఇదే చాలా క్లిష్టతరమైన సాధన. అహంకారమును త్యజించక శరీరమును మాత్రమే త్యాగముజేస్తే నీకు స్వేచ్ఛ ఎక్కడా లభించదు.

*

Death is not at all what you believe it to be. You expect from death the neutral quietness of an unconscious rest. But to obtain that rest you must prepare for it.

## కోరికలను త్యజించుట

నువ్వు మృతి జెందినప్పుడు నీ దేహమును కోల్పోవడమేగాక భౌతికప్రపంచముతో సంబంధము, దానిపై నీ ప్రభావమునుకూడా కోల్పోతావు. నీ శరీరము అంతమైనా ప్రాణికానికి జెందినదంతా అంతరించదు. అంటే నీ కోరికలు, సాంగత్యాలు, భోగకామనలు, ఇంకా నిన్ను వెంటాడుతూనే ఉండి, అసంపూర్తిగానే మిగిలిపోతాయి. తత్ఫలితంగా నువ్వు అనుభవించే యాతనలు, ఆశలన్నీ అడియాశలుగా మిగిలిపోతాయి. ఆశించిన ప్రశాంతత లభించలేదనే వ్యాకులతతో నువ్వు తీవ్రముగా బాధపడుతూ ఉంటావు. సుస్పష్టమైన సాధన ద్వారానే కోరికలను నిర్మూలించగలవు.

మనకు దేహమున్నంతవరకు కర్మలు చేస్తూనే ఉండాలి. ఏదో ఒక పనిలో నిమగ్నమవాలి. అయితే ప్రతిఫలమును ఆశించకుండా లేక ఆ ఫలితము ఈ విధముగాగానీ మరొకరీతిగా కానీ ఉండాలని భావించనపుడు మనము సంగరహితులమై ప్రశాంతముగా మరణించడానికి తగిన యత్నము జేసినవారమవుతాము.

*

నువ్వు మృత్యువునుంచి విముక్తుడవ్వాలంటే నశ్వరముల బంధములలో చిక్కుగోకు! మృత్యువును గురించి భయపడినవాడు మృత్యువుచే అప్పుడే జయింపబడ్డాడు.

*

*ప్రశ్న: నాది బలహీనమైన ప్రకృతి కనుక సాధారణవస్తువులను సహితమూ త్యజించుట కష్టంగా ఉంది. ఒకటిమాత్రము నిజం. నాకు కావలసినది మీరొక్కరే. మీరేకనుక లేకపోతే మరణమే శరణ్యము. మరి ఇక ఏమీ లేదు.*

మరణించుట అనే ప్రశ్నే ఉదయించకూడదు. శరీరమును వదలిపెట్టుట పరిష్కారము గాదు. నీ కోరికలతోనే నువ్వు మిగిలి పోతావు. అది ఇంకా అధ్వాన్నస్థితి. దానికి బదులు నీ కోరిక లకు అంతము కావలయునని ఆశించడము ఇంకా తర్కసంగ తముగాను, యథార్థముగాను ఉంటుంది. అసలు నీ కోరికలన్నీ నిరర్థకములని, నిరుపయోగములని పూర్తిగా గ్రహించి వాటినన్ని టిని హతమార్చు. నువ్వు ఆశిస్తున్నది దివ్యజీవనము గనుక ఓటమిని చవిజూడవలసివస్తుందనే భయము అక్కరలేదు. త్రికర ణశుద్ధితో కూడిన ఆకాంక్ష చివరకు సఫలీకృతమై తీరుతుంది. బలహీనతలనన్నింటిని అధిగమించాలనే ఒక దృఢమైన సంక ల్పము నువ్వు జేసుకో. నీలోని బలహీనతలను, అవరోధములను, దోషములను అతిక్రమించుటకు నాశక్తి నీతో ఎల్లప్పుడూ ఉంటుంది. నీకు నా ఆశీస్సులు

## ఆత్మహత్య

> *ఆత్మహత్యవలన సమస్య తీరిపోదు*

ఆత్మహత్యకు పూనుకోవడమనేది మహామూర్ఖత్వము అని స్పష్టముగా గ్రహించు. ఎందుచేతనంటే శరీరము అంతమైన మాత్రాన చైతన్యము కూడా అంతమైపోతుందనేది నిజం గాదు. నువ్వు జీవిస్తున్నపుడు ఏదైతే నిన్ను వేధిస్తోందో అది మరణానంతరము గూడా నిన్ను వెంటాడుతూనే ఉంటుంది.

*ప్రశ్న: నేను వట్టి అసమర్థుడిని, సాధించవలసిన కర్తవ్యమేమీ లేనివాణ్ణి. అటువంటపుడు ఈ ప్రపంచమునుంచి పలాయనం చిత్తగించడమే మంచిది కదా?*

**ప్రపంచంలోనే మార్పు సంభవం**

ఈ ప్రపంచములోనే, జీవితంలోనే నువ్వు మారాలి – అది సంభవము కూడాను. ప్రపంచమును వదిలి పారిపోయావంటే నువ్వు మళ్లీ బహుశా మరింత దుర్భరపరిస్థితులలో ఇక్కడికే రావాల్సి ఉంటుంది – మళ్లీ అంతా మొదటికి వస్తుంది కూడ. పిరికివానివలె పారిపోకుండా నిన్ను బాధిస్తున్న ఆ పరిస్థితుల్ని తక్షణమే ఎదుర్కొని జయించాలి. మా సహాయము నీకు ఎల్లప్పుడూ ఉంటుంది. ఆ సహాయమును ఎలా ఉపయోగించుకోవాలో నేర్చుకోవాలి. ప్రేమపూర్వక ఆశీస్సులు.

అనువాదం: టి.మాధవరావు

(*CWM* Vol. 10, pp. 320-21; Vol. 15, p. 129; Vol. 3, p. 198; Vol. 15, p. 129- 130; Vol. 17, pp. 62-63, vol. 15, pp. 138-39)

*నువ్వు నిష్ప్రయోజనంగా గడిపిన సంవత్సరాలే నిన్ను ముసలివాణ్ణి చేస్తాయి.*

*నిష్ప్రయోజనంగా గడపటమనగా ఏమాత్రము మనుగడలేకుండా, నీ చేతనాస్థాయి పెరగకుండా, పరిపూర్ణత్వాన్ని పొందుటకు ఏమీ ప్రయత్నం చేయని సంవత్సరము.*

*నీ కంటే ఉన్నతము, విశాలము అయిన వ్యక్తిత్వాన్ని సిద్ధింపచేసికొనేందుకై నీ జీవితాన్ని అంకితం చేయి. ఇక నీకు వయోభారమనేదే ఉండదు.*

*శ్రీమాత*

# మరణసమయం ముందే నిర్ణయింపబడుతుందా?

*మనిషి జీవితానికి చాలా ముఖ్యమైన వస్తువు అతని చేతన. బాహ్య.జీవనమంతా దాని నిర్ణయమే. మృత్యువు విషయంలో కూడా అంతే. కొన్ని బాహ్యపరిస్థితులవలన నీకు మృత్యువు ఆసన్నమవుతున్నట్లు కనిపించవచ్చును. కాని నీవుకనుక పై స్తరములలోకి ప్రవేశించి వాటిని క్రిందికి దింపుకొనినయెడల, బాహ్యపరిస్థితులు నిన్నేమీ చేయలేవు. ఒకవేళ అది అతిమానసస్తరమే అయినట్లైతే దాని ప్రభావమువలన నీజీవితస్వరూపమే మారిపోతుంది.* — *సంపాదకుడు*

*ప్రశ్న: మరణసమయాన్ని వేగిరపరచనూ లేము, ఆలస్యమూ చేయలేమని మీరన్నారు. దీని అర్థం మనిషి పుట్టినప్పుడే అతని మరణం సమయం కూడ నిర్ణయింపబడి ఉంటుందనా?*

> *నిర్ణయం భౌతికచైతన్యానిది*

మరణసమయం ముందే నిర్ణయింపబడదు. అది వేరేస్థాయిలో జరుగుతుంది. మనిషి మరణించటానికి ఒప్పుకున్నప్పుడే అతడు మరణిస్తాడని నేను ఎక్కడో వ్రాసినట్లు జ్ఞాపకం. అది నేను ఇక్కడ చెబుతున్నదానికి వ్యతిరేకం. అయితే ఇదే సత్యం. ఈ విషయం నీకు ఇంతకుముందే చెప్పాననుకుంటాను. ఏమైనా ఇదికూడా నెనెక్కడో వ్రాసిపెట్టాను. మరణం విషయంలో రెండు భిన్నాభిప్రాయాలున్నవి. ఇంతకుముందు నేను సాధారణ భౌతికపరమైన అభిప్రాయం వెల్లడించాను. అది భౌతికచైతన్యానికి చెందినది.

మన జీవితము అనేక అస్తిత్వముల సంపుటి[1] అని నేనదివరకే మీకు చెప్పినట్లు గుర్తు. ఒక్కొక్క అస్తిత్వము ఒక్కొక్క స్తరమునకు చెందినదై దానిచే నియంత్రింపబడుతుంది. అనగా

---

[1] ...there are, as it were, different "layers of determinisms" in our being.

మన భౌతిక అస్తిత్వము భౌతిక layer of determinism కు కట్టుబడి ఉంటుంది; అటులనే ప్రాణిక మానసిక విభాగములు. ఊర్ధ్వ మానసికము, చైత్యము (higher mental and the psychic) ఆయా లోకము (స్తరము) ల న్యాయములను (determinism) పాటిస్తాయి. ఉన్నత అస్తిత్వానికి అతిమానస అస్తిత్వానికి వాటి వాటి నియంత్రణములు (determinisms) (ఈ విషయాలను గురించి నేనింతకు ముందరే రాసినట్లు గుర్తు). ఉదాహరణకు భౌతికపరిస్థితులవలన నీ మృత్యుఘడియలే వచ్చినయ్యనుకో; కాని అప్పుడు నువ్వు ఉన్నతలోక (అతి అతిమానసలోకమే కావచ్చు) సంపర్కమును పొంది, దాని ప్రభావమువలన ఈ భౌతికఘటనను అనగా మృత్యువును నివారించగలవు[2]. భౌతికపరిస్థితులవలన నిశ్చ యించబడిన మృత్యువును మార్చి దాన్ని తిప్పికొట్టవచ్చు!

**రెండురకముల దృక్పథాలు**

ఆ వ్యాసంలో నేను ఇది చెప్పలేదు. అక్కడ నేను కేవలం భౌతికదృక్పథాన్నే వెల్లడించాను. అక్కడ నేను కొంతమంది మనుషులనుగురించి చెప్పాను. వారు కేవలం భౌతికచైతన్యం (అనగా శారీరక, ప్రాణిక, మానసికచైతన్యముల సంపుటి) లోనే నివసించి 50 సంవత్సరాల వయస్సు రాగానే మరణించాలని భావిస్తూనే 87 ఏళ్లు వరకు బ్రతికారు. అటువంటి మనిషినొకణ్ణి నేనెరుగుదును. దీనికి పూర్తిగా భిన్నమైన ఉదాహరణ మరొకటి ఉంది. అతడు తాను చేయవలసిన పనులు చాలా ఉన్నాయి కాబట్టి తొందరగా మరణించకూడదనీ, చాలాకాలం బ్రతకాలనీ కోరుకుంటూ ఆరోగ్యం విషయంలో ఎన్నో జాగ్రత్తలు తీసుకొనికూడా మరణించాడు. కొందరివిషయంలో పరస్పర వైరుధ్యాలు కనిపించినా అవి వాస్తవము కావు. వీటన్నిటికి వివరాణాత్మకమైన సమాధానాలు దొరుకుతాయి. ఎలాగంటే వారి పరిస్థితులు కొన్ని భౌతిక సూత్రాలకు లోబడే ఉంటాయి. అక్కడ నేను కేవలం భౌతిక దృష్టినే తెలియజేసాను.

---

[2] ఇది హైకోర్టుకిగాని, సుప్రీమ్‌కోర్టుకిగాని అప్పీలు చేసుకొనటము వంటింది.

**ఉన్నతజ్ఞానం ప్రమేయం**

ఉన్నత నిర్ధారిత అస్తిత్వాన్ని నీవు ఆహ్వానించకపోతే నీవేదీ మార్చలేవు. అటువంటి జోక్యంవలననే నీవు నీ నిర్ధారిత భౌతిక అస్తిత్వాన్ని మార్చుకోగలవు. నీవు భౌతికచైతన్యంలోనే స్థిరంగా వుంటూ నీ నిర్ధారిత భౌతిక అస్తిత్వాన్ని మార్చుకుందామంటే కుదరదు. మొదటిప్రపంచయుద్ధసమయంలో నేనెరిగిన ఒక కుర్రాడికి తుపాకీగుండు తగిలి మరణిస్తాడని ఎవరో చెప్పారట. (యుద్ధంలో మరణం తరచుగా జరిగేదే) అంతేగాక అతనికి దాదాపు మరణతేదీనికూడ అందించారు. దీనివలన ఆ కుర్రాడు తీవ్రంగా బాధపడి దీర్ఘకాలపు సెలవు తీసుకొని ప్యారిస్ చేరాడు. అతడు రక్షణవ్యవస్థలో అధికారియైనందున అతని జేబులో ఎప్పుడూ పిస్తోలు ఉండేది. అతడొక రోజున ట్రాముబండినుండి దూకి క్రిందపడిపోయాడు. జేబులోని పిస్తోలు పేలిపోవడంవలన అక్కడికక్కడే మరణించాడు! అంతే, మరణం తప్పించుకోలేక పోయాడు!

**ఉన్నతస్తరముల సంపర్కము**

నేను ఇటువంటి ఉదాహణలను ఎన్నైనా చెప్పగలను. అయితే ఇక్కడ మరణం ఒకేస్థాయికి – భౌతికస్థాయికి – the purely material physical, mental and vital planes కి చెందినది. ఉన్నతజ్ఞానము, ఉన్నతస్తరముల స్పర్శ, అట్టి ఉన్నతస్తరములు భౌతికస్థాయిలోకి దిగిరావటం మాత్రమే ఈ పరిస్థితులను మార్చగలదు. ఈ విధంగా అతిమానసస్థాయిని (Supramental) శాశ్వతంగా భౌతికజీవనంలోనికి తీసుకురాగలిగితే భౌతికజీవనం పరిణామం చెందగలదు – అంటే పూర్తిగా మారిపోతుంది. అయితే ఆ నిబంధనకు లోబడి మాత్రమే – అనగా అతిమనస్సు భౌతిక అస్తిత్వంలోనికి దిగిరావటం వలననే – భౌతికజీవనంలో సంపూర్ణపరిణామం సంభవించగలదు.

అనువాదం: డా॥ కె. వేంకటేశ్వరరావు

(*CWM* Vol. 6, pp. 47-49)

# మనం మరణానంతరం ఏమవుతాము?

*ఆత్మ శరీరాన్ని ధరించి భూలోకంలోకివచ్చి భౌతిక, ప్రాణిక, మానసిక ముడిపదార్థాలతో ఇక్కడ మనుగడ సాగిస్తుంది. ఈ ముడిపదార్థాలన్నీ మరణానంతరము వాటి వాటి లోకాలలోకి వెళ్ళిపోతాయి. మనుష్యగతమైన అనుభవాలను జీర్ణించుకునేందుకై ఆత్మ తన లోకమునకు పోయి మళ్లీ సమయంవచ్చినపుడు జన్మ ఎత్తుతుంది. శరీరాన్ని ధరించినప్పుడే అది వృద్ధిచెందగలదు. భూలోకమే ఆ అభివృద్ధికి క్షేత్రము. అందుకని "చచ్చిపోతే పీడ విరగడైపోతుంది, సమస్యలు తీరిపోతాయి" అని అనుకోవటం చాలా పొరపాటు. నీవు చచ్చిపోతే ఏమీ సాధించలేవు. ఈ జన్మలో ఏ స్టేషన్‌వరకు వెళ్లావో సరిగ్గా అక్కడనుండే నీ మలి జన్మ మొదలవుతుంది. అందుకనే ఈ మానవజన్మ చాల విలువైనది. ఈ అవకాశాన్ని జారవిడువకూడదు. — సంపాదకుడు*

*మరణానంతర 'జీవితం'*

మృత్యువుగురించి, తర్వాత జరిగేతతంగాన్ని గురించి, అనంతరం కొత్తదేహం ఎలా పొందుతారనేదానిని గురించి నన్ను అడిగారు. ఈ విషయం విచారిస్తే చాలా గ్రంథమే ఔతుంది. ఏ రెండు సందర్భాలు ఒకేలా ఉండవు. వ్యక్తి బ్రతికి ఉండగా తనకు ఏమైనా ఎలా సంభవమో, అలాగే మరణానంతరము కూడా. ఇలా నిజాలు చెప్పుకుంటూపోతే సిద్ధాంతీకరించినట్లు ఉంటుందిగాని ఈ సమస్యని పరిశీలిస్తే ఆసక్తికరమైన విషయాలే బహిర్గతమౌతవి.[1]

అంతిమఘడియలలో జీవునికి దేహంమీద ఉన్న వైఖరిపై తన చావు ఆధారపడి ఉంటుంది. ఆ వైఖరి తప్పనిసరిగా తన అంతరంగ పరిపక్వత, సమైక్యతలతో ముడిపడి ఉంటుంది.

*

[1] పూర్తి ప్రసంగం కోసం CWM Vol. 8, pp. 333-38; Vol. 3, 144-46; Vol. 4, pp. 191-92, 204-05; Vol. 5, pp. 33-36, 130-40, 215-18, 261-69; Vol. 7, pp. 86-87 చూడండి.

*ప్రశ్న: అమ్మా! ప్రతి కొత్తజీవుని మనోప్రాణికదైహికాలు నూతనమైనవి కాగా, అతని గతజన్మల అనుభవాలు అతనికెలా ఉపకరిస్తాయి? అవే అనుభవాలను మళ్ళీ అనుభవించాలా?*

**చైత్యజీవుని పురోగమనము**

అది వ్యక్తులమీద ఆధారపడి ఉంటుంది. జన్మజన్మలకి అభివృద్ధిచెంది వికసించేది చైత్యపురుషుడే[2] (జీవాత్మ) కాని మనోప్రాణికములు కావు. (పరిణామక్రమంలో అభివృద్ధిసాధించి ఆధ్యాత్మికంగా బాగా పురోగమించిన అసాధారణవ్యక్తుల విషయము వేరు). జీవాత్మ (the psychic) ఒకప్పుడు క్రియాశీలంగాను, తర్వాత విశ్రాంతిగాను ఉంటుంది. జీవాత్మ పురోగతి, జీవుని దైహిక, ప్రాణిక, మానసిక క్రియాశీల అనుభవాలు, వాటి ఫలితాలకు, అనుగుణంగా ఉంటుంది. మరో కొత్తదేహం ధరించేముందు గత జన్మ అనుభవాలు, ప్రగతి జీర్ణించుకొని, సంలీనంచేసుకొని, సాధించిన పురోగతిని బేరీజు వేసుకొని, మళ్ళీ ఈ భూమ్మీద క్రొత్తశరీరంతో జన్మిస్తుంది. సాధించిన ప్రగతికి అనుగుణమైన దేహాన్ని, జీవనవాతావరణాన్ని ఎన్నుకుంటుంది. బాగా అభివృద్ధి జెందిన జీవాత్మలు మరణానికి ముందే రాబోయే జన్మకి కావల్సిన జీవనాన్ని నిర్ణయించుకోగలుగుతవి.

**సామాన్యుల విషయము**

అంతరాత్మ క్రమపద్ధతిలో వికసనం పొందకుండానే సామాన్యులు ప్రశాంతంగా మరణిస్తారు. అలా మృతిచెందినవారి జీవాత్మ దేహాన్ని విడిచివెళ్లాక కూడా వారి మనోప్రాణికరూపాలు కొంతసేపు నిలిచి ఉంటాయి. అలాకాక లెక్కలేనన్ని భవబంధాలతో తీవ్రమై ఉద్వేగంతో ఆకస్మికంగా మృత్యువు సంభవించినప్పుడు వివిధ జీవితభాగాలు చెల్లాచెదరై కొంతకాలం తమ తమ స్వక్షేత్రాలలో సజీవంగా ఉండి తర్వాత మాయమౌతాయి.

---

[2] psychic, psychic being = చైత్యము, చైత్యజీవి, చైత్యపురుషుడు.

**చైత్యజీవుని విశ్రాంతి**

ఎప్పుడూకూడ, దేహంలోని జీవాత్మయే (the Psychic) రూపాంతరీకరణానికి కేంద్రంగా ఉంటుంది. సామాన్యంగా జీవాత్మ దేహం నుంచి వేరైనపుడు మిగిలిన శరీరభాగాలు తమ స్వక్షేత్రాలలో (లోకాలలో) తాత్కాలికంగా కొంచెంసేపు సజీవంగా ఉండి, తర్వాత చెదిరిపోతాయి కాబట్టి విగతశరీరంలోకూడా. జీవాత్మ అభివృద్ధిపథాన సాగుతూనే ఉంటుందనుకోవటం పెద్ద పొరపాటు.

వ్యక్తి జీవన (జీవాత్మ) ప్రగతికి ఆస్కారం భూలోక జీవనమే. ఇక్కడ సాధించిన ప్రగతిని జీవాత్మ ఒక జన్మనుంచి మరో జన్మకు కొనిపోతుంది. పరిణామక్రమంలో క్రమబద్ధంగా అభివృద్ధిపొందేది జీవాత్మయే.

*

మృత్యులోకమంటే? ఈ ప్రశ్న ప్రతిమతానికి రకరకాలుగా చర్చనీయాంశమే. గ్రీకులకు ఇది పడవప్రయాణంలో దాటి చేరుకునే 'ఎలీషియమ్' (Elysium). సరే స్వర్గాలు నరకాలు గురించి చెప్పనే అక్కర లేదు.

**ప్రాణికలోకాలు**

వ్యక్తి మరణానంతరం తన భౌతికచైతన్యం భూభౌతిక ప్రాణికప్రాంతం (వాతావరణం) లోనికి సాగిపోతుంది. ఈ ప్రాంతాన్నే సాధారణంగా మృత్యులోకం (domain of death) అంటారు. ఈ లోకం చీకటిలోకం. పంచభూతాత్మకమైన దుష్టకామనలు, హానికరమైన భ్రష్ట శిథిల రూపాల కాలవాలమీ లోకం. ఇవి మనిషిని పీల్చిపిప్పిచేసే భూతపిశాచాల లాంటివి. మానవునికి మృత్యువు ఒక హఠాత్సంఘటన. అంతిమ అఘాతం. (ఏ కొద్దిమందికోగాని, స్పృహతో కూడిన ఇచ్ఛామరణం సిద్ధించదు).

**శరీరమే రక్షణకవచం**

మరణించిన జీవునినుంచి వైదొలగిన భౌతిక ప్రాణికమే (ఆసూక్ష్మ) దుష్టజీవాలకి జీవనోపాధి. వ్యక్తి బ్రతికి ఉన్నంతవరకు ఇవి అతని దరిచేరవు. శరీరం అతనికి రక్షణకవచంలా పనిచేస్తుంది. భయానకమైన పీడకలలు వచ్చి మెలకువ వచ్చాక హమ్మయ్యా!

అనుకుంటాం. జీవుని శరీరబంధం విడిపోనంతవరకు అవి అతని జోలికిరావు. కాగా, మరణించిన సమయంలో ఆప్తులైనవారు మృతుని దగ్గర ఏకాగ్రతతో ప్రేమపూర్వకంగా మృతునిగూర్చి భావిస్తూ ఉంటే, ఆ సమ్యగ్భావనలు మృతుని ప్రాణికజీవనానికి ఆశ్రయము, రక్షణ కల్పిస్తాయి. అలాకాక శత్రువులు చుట్టూచేరి ఉంటే అతని ప్రాణికం దుష్టశక్తుల దాడికి లోనవుతుంది. అదొక భరింపరాని అవస్థ.[3] దుష్టశక్తులు మృతుని గాఢభౌతికచైతన్యాన్ని మాత్రమే స్పృశించగలుగుతాయి. అవి ఉన్నత చైతన్యశక్తుల జోలికి పోలేవు.

### చైత్యజీవుని వృత్తాంతము

ఏ శక్తులదాడికీ వశం కాకుండా ఉండి, అన్నిటికి అతీతంగా ఉండేది జీవాత్మయే (Psychic being). ఇది స్వేచ్ఛాజీవి. ఎక్కడికి కావాలంటే అక్కడికి పోగలదు; సామాన్యంగా జీవుడు మృతిచెందాక ఆత్మలోకాలలో విశ్రాంతిగా ఉంటుంది. ఆ దివ్యానందసమాధిలో గతజన్మ అనుభవాలను అంతర్లీనం చేసుకుంటూ ఉంటుంది. ఈ సమాధిస్థితి తర్వాత మరోక్రొత్త జన్మకోసం క్రిందికి దిగుతుంది. జీవాత్మనేదీ స్పశించలేదు; దాని స్పృహ ఎవ్వరికోగాని ఉండదు. అలాటివారికి గతజన్మ తాలూకు భౌతిక, ప్రాణిక, మానసిక అనుభవాలు ఎరుకలో ఉంటాయి. ఇది సాధ్యపడేది జీవనము, జీవాత్మతో అనుసంధానమై ఉన్నప్పుడే! అలా

---

[3] మరోచోట మదర్ ఈ విధంగా చెప్పారు. ప్రాణిక, శారీరకములు విడిపోక పూర్వమున్న ఆఖరి చేతనాస్థాయి చాలా ముఖ్యము. చివరి క్షణాలలో ఆతని చేతనాస్థాయి – ఆతని ఆఖరి కోరిక అనండి, ఆశ అనండి, ఆశయము లేక ఆకాంక్ష అనండి – అతని మరణానంతర యాత్రకి చాల ముఖ్యము. ఆ విషయంలో ఆతని చుట్టూవున్న అనుచరుల, బంధుమిత్రుల బాధ్యత చాల ఉన్నది. వాళ్లు అతనినే అంటిపెట్టుకొని తమవైపుకు లాక్కోన్నట్లయితే అతనికి తెగతెంపులు చేసికొని వెళ్లటం చాలా కష్టమవుతుంది. అలా చేసే బదులు తన ఉన్నతచేతనలోనికి ప్రవేశించేందుకు అతనికి సహాయపడితే మంచిది.

కాకపోతే మృతుని గతజీవనానుభవాలు చెదిరిపోతాయి. మిగిలేది దీపకళికలా జీవాత్మ ఒక్కటే.

ఇదీ మృత్యువును గురించిన నిబంధనావళి. ఇదంతా సామాన్యమానవుల మరణానంతరం జరిగే తతంగం. ఇకపోతే, ఉన్నత ఆధ్యాత్మికమానవుల విషయంలో ఈ నియమావళి సడలిపోతుంది. కొంతమంది (మహానుభావులు) ఉంటారు. గొప్ప సంయోజనశక్తిపరులుగా ఉంటారు. దేహదాసులుకారు వారు. అలాటివారు ఈ ప్రమాదాల నధిగమించటం కోసం ప్రాణిక స్థాయిలో రక్షణమార్గాలు, వారధులు ఉంటాయి. మృతిచెందగానే వారికి ఆశ్రయమిచ్చి రక్షణ కల్పించే మండలాలు ఉంటాయి.

ఈ ఆధ్యాత్మికపురోగతి ఊహించుకున్నంత మాత్రాన సిద్ధించదు. పాటించవలసిన కఠోర ఆధ్యాత్మిక నియమాలు ఉన్నాయి. ఈ భూమి మీద మనిషిగా (పశువునుంచి) పరిణామంచెంది పుట్టింది ఆధ్యాత్మిక దివ్యజీవిగా బ్రతకటానికే! అలా బ్రతకటల్లేదు కాబట్టే ఈ లోకంలో ఇంత అల్లకల్లోలం. అలా బ్రతుకుతే ఎంత బాగుంటుంది!

అనువాదం: క.రా. వెంకటేశ్వర్లు

(CWM Vol. 8, pp. 333-37; Vol. 9, pp. 268-70; Vol. 6, pp. 54-57)

**Some ancient deep impulsion labours on:**
**Our souls are dragged as with a hidden leash,**
**Carried from birth to birth, from world to world,**
**Our acts prolong after the body's fall**
**The old perpetual journey without pause.**

**Sri Aurobindo**

**(*Savitri* p. 197)**

# మృత్యుభీతిని జయించటమెలా?

*అసలు మృత్యువంటే ఏమిటి? మృత్యువు శరీరానిదే కాని దానిలో అధివసించే ఆత్మది కాదు. ఆత్మ అవినాశి. సమస్తప్రాణికోటిలోని జీవము ఏకము. దాని రూపాలు అనేకము. మరణాన్ని జయించ దలచుకున్న వారు ఈ విషయాన్ని మరచిపోకూడదు. తమ చైతన్యాన్ని ఈ శాశ్వతమైన జీవపదార్థంతో అనుసంధించుకోవాలి. ఇది మొదటిమెట్టు. ఈ భయాన్ని జయించేందుకు పలుమార్గాలు కలవు. ప్రతిమనిషి తన ప్రకృతి కనుగుణమైన విధానాన్ని అనుసరించవచ్చును. "మృత్యువు అనివార్యము కదా! మరి దానిని గురించి బాధపడటమెందుకు?" అని తార్కికబుద్ధి చెపుతుంది. తర్కము కాకుండా హృదయావేశము ప్రధానంగా కలవారైతే, వారి హృదయకుహరంలోని చైత్యపురుషుణ్ణి వేటాడి పట్టుకుని ఆత్మశాశ్వతత్వాన్ని గురించిన అభిజ్ఞతిని పొందవచ్చు. కొంతమంది దైవంమీద గాఢమైన భక్తి కలవారు – దేవుని పాదాలచెంతనే శరణాగతిని పొందుతూ ఉంటారు. అట్టివారు దైవసంరక్షణలో నిర్భయంగా కాలం గడుపుతూ ఉంటారు. మృత్యువును లెక్కచేయరు. మరికొంతమంది యోధులుంటారు. వారి నరాలలో క్షత్రియరక్తం పారుతూ ఉంటుంది. వారు మృత్యువుని గురించి సచేతనంగా పోరాటం సలిపేందుకు వెనకాడరు.*

*– సంపాదకుడు*

మానవుని ప్రగతిపథంలో ఎదురయ్యే అవరోధాలకెల్లా మొత్తం మీద చెప్పాలంటే భయమే అతితీవ్రమైనదని తేల్చవచ్చు. ఈ భీతి బహుముఖి, బహురూపి. తనకు తానే విఘాతం. అంతేకాదు. సాధారణంగా హేతువుకు అందనిదీ, తర్కానికి లొంగనిదీను. ఒక్కొక్కప్పుడు అకారణంగానే ఈ భీతి ఆవరిస్తూ ఉంటుంది.

### *భయానికే భయం*

రకరకాల భయాలన్నిటిలోకి మృత్యు భయం చాలా బలమైనది. ఇది వదిలేది కాదు – అలా వెంటాడుతూనే ఉంటుంది. ఈ మృత్యుభీతి అవ

చేతనలో బాగా నాటుకుని ఉంటుంది. దీన్ని పోగొట్టుకోవటం అంత సులువు కాదు. ఎందుకంటే ఇది అనేక విభిన్నఅంశాల అల్లిక జిగిబిగితో గూడుకట్టుకుని ఉంటుంది. ఆత్మసంరక్షణ, ఏదైనా కొత్తదాన్ని చూస్తే దడ, అనుకోని హఠాత్సంఘటనల వల్ల కలిగే ఆవేదన, ఇవన్నీ మృత్యుభయానికి తోడుదొంగలు.

"మరణమేమీ తప్పనిసరి కాదు – కొన్ని నిబంధనలను పాటించినట్లైతే దానిని జయించవచ్చును" అనే విశ్వాసం అన్నిటి కంటె ప్రధానమైనది. ఇది శరీరంలోని కణకణాలలో నిక్షిప్తమై ఉంటుంది. అయితే ఈ విజయాన్ని సాధించడానికి భయమే ఓ పెద్దఅవరోధం. ఎందుకంటే – దేన్ని గురించి భయపడతామో దాన్ని సాధించడం అసాధ్యం. మృత్యువంటే భయపడి బెదిరి పోయేవారిని భయమే జయిస్తుంది.

మరి ఈ భయాన్ని అధిగమించడం ఎలా?

దీనికి అనేక పద్ధతులు చేపట్టవచ్చు. అయతే ఈ సాధన మనకు సులువుగా ఉండడానికి తొలుత కొన్ని ప్రాథమికభావ నలు అవసరం.

### *జీవితమొకటే రూపాలు అనేకం*

మొట్టమొదటిదీ, అతిప్రధానమైనదీ అయిన భావన ఏమిటంటే – "ఈ జీవితం అనేది ఒకటే! దానికి నాశనం లేదు" అని తెలుసుకోవడం. "రూపాలు మాత్రం అనేకం. అవి అన్నీ క్షణభంగురాలూ, బుద్బుదప్రాయాలూను" అనే ఎరుక మనస్సులో శాశ్వతంగా నాటుకుపోవాలి. అన్ని రూపాలకు అతీతమై స్వతంత్రంగా ఉండే శాశ్వతజీవితంలో ప్రతీవారూ సాధ్యమైనంతవరకు సారూప్యం సాధించాలి. సమస్యలను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కోడానికి అవసరమైన మానసికభూమిక దీనివల్ల ఏర్పడుతుంది.

భయాలన్నిటికీ అతీతంగా ఉండాలన్న విషయం ఆత్మకు అవగతమైనప్పటికీ, మన శరీరంలోని కణకణాలలో భయబీజం ప్రచ్ఛన్నంగా ఒదిగే ఉంటుంది; అదృశ్యంగా ఉంటూనే తనంతట తాను బహిర్గతం అవుతూ ఉంటుంది. ఇది హేతువాదానికి అందదు. సాధారణ మానసికజ్ఞానం దీన్ని కనిపెట్టలేదు. అంత

రాంతరాల్లో, అంధకారంలో ఉండే దీనిని జాగ్రత్తగా పసిగట్టి దానిపై వివాదరహితమైన విజ్ఞానాన్ని ప్రసరింపజేయాలి.

జీవానికి మరణం అనేది అసలు లేనే లేదు. రూపాలు మాత్రమే రద్దవుతూ ఉంటాయని (life does not die, but the form is dissolved) కదా మనం తెలుసుకున్నాం. అయితే ఈ రద్దే భౌతిక మనస్సుని భయకంపితం చేస్తుంది. విచారసాగరంలో ముంచుతుంది. అభివృద్ధిచెందే దిశలో నిత్యం రూపం మారే ఈ చర్యను ఏదీ ఆపలేదు. ఈ అభ్యుదయ పరిణామమే మృత్యువును తప్పనిసరి కాకుండా చేస్తుంది. అయితే దీన్ని సాధించడం చాలా కష్టం. దీన్ని సాధించాలంటే కొన్ని నియమాలు ఉండితీరాలి. వాటిని బహుకొద్దిమంది మాత్రమే సాధించగలరు. అంటే మృత్యుభయాన్ని అధిగమించడానికి అనుసరించతగ్గ విధానం వ్యక్తిలక్షణాన్నిబట్టి, మానసికస్థితినిబట్టి ఉంటుంది. ఈ విధానాలను ప్రధానంగా నాలుగురకాలుగా వర్గీకరించవచ్చు. మళ్లీ ప్రతీరకంలోను అనేక విభాగాలు. అయితే ప్రతివ్యక్తి తన చికిత్సావిధానము తనే తయారు చేసుకోవాలి.

**హేతువాదం**

మొదటిపద్ధతి కార్యకారణ సిద్ధాంతానికి సంబంధించినది. ప్రస్తుతప్రపంచపరిస్థితిలో మృత్యువు అనివార్యమని, పుట్టినవారు గిట్టక తప్పదని, దాని సమయం ఆసన్నమైనప్పుడు అది వచ్చితీరుతుందని, ఆ ఘడియవస్తే, ఒక్క క్షణం ఆగడానికి వీల్లేదని ఎవరైనా చెపుతారు. మరణాన్ని కోరుకుంటూ దానికోసం ఎదురు చూసేవారు ఎంత తొందరపడినా లాభం లేదు. ఆ క్షణం కోసం ఆగవలసిందే! అలాగే మృత్యువు అంటేనే భయపడేవారు ఎన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకున్నా అది హఠాత్తుగా వచ్చి తీరుతుంది. కాబట్టి మరణఘడియ మనకు తెలియకపోయినా కూడా కచ్చితంగా నిర్ధారణ అయ్యే ఉంటుంది. ఏవో కొన్ని అతీతశక్తులు కలిగివున్నవారు తప్ప మానవమాత్రులు ఎవరూ దాన్ని మార్చలేరు.

మరి, అటువంటప్పుడు, మనం తప్పించుకోలేని దానికోసం భయపడ్డం అవివేకమని ఈ హేతువాదమే మనకు స్పష్టంగా తెలి

యచేస్తుంది కదా! మరెందుకు బెడద? మనం చేయగలిగిందల్లా ఒక్కటే ఒక్కటి – మరణం అనే విషయాన్ని అంగీకరించి, ఎప్పుడు ఏది జరుగుతుందోనన్న విచారం ఏమాత్రం లేకుండా, ఏ రోజుకి ఆ రోజే, ఏ క్షణానికి ఆ క్షణమే మన శ్రాయశక్తులా జీవయాత్రను కొనసాగించుటయే. హేతువాదసిద్ధాంతం ప్రకారం నడచుకొనే మేధావులు ఈ విధానాన్ని అనుసరిస్తే ఎంతో ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది.

### ఆత్మావలోకనం

అవేశపరులకు మాత్రం హేతువాదం అంత లాభసాటి కాదు. కాబట్టి వారి విధానాన్ని వారే నిర్ణయించుకోవాలి. ఇటువంటివారు ఆత్మావలోకనం అనే రెండో విధానాన్ని ఆశ్రయించవలసి ఉంటుంది.

అన్ని ఆవేశాలకు అతీతంగా మనలో నిరాయమై శాంతి మయమైన అంతరాత్మ లోలోపల ఓ కాంతి నిత్యం దేదీప్యమానంగా ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. అదే నీ చైత్యభానుడు. ఆ కాంతిని తెలుసు కోవడానికి కృషిచేయాలి. ఆ తరువాత దాని మీదే ధ్యాస నిలుపుకోవాలి. ఆ కాంతి నీ అంతరంగంలోనే ఉంది. ప్రగాఢమైన ఆకాంక్షకు దృఢమైన దీక్షను జతచేస్తే దానిని నీవు తప్పక కనుక్కోగలవు. దాన్ని కనుక్కోగలిగావో ఇక అక్షయమైన అనుభూతిస్థాయికి నువ్వు ఎదగగలవు. ఇంతవరకు ఉన్నది, ఇక ముందు కూడ ఉండబోయే శరీరానికి పూర్తిగా అతీతంగా, స్వతంత్రంగా ఉంటావు. నీ అనుభూతులు ఇక దానిపై ఆధారపడి ఉండవు.

నీ ఉనికిని అభివ్యక్తీకరించే ఓ తాత్కాలిక పరికరం మాత్రమే ఈ శరీరం అనిపిస్తుంది. మరణం అంటే లయము కానేకాదు. అది కేవలం ఓ మార్పు మాత్రమే – అని నమ్ముతావు. దాంతో భయాలన్నీ వెంటనే మటుమాయమైపోతాయి. అప్పుడు నిరాయమైన పరిశుద్ధమైన స్వేచ్ఛామానవునిగా నువ్వు నీ మనుగడను సాగించగలవు.

### శరణాగతి

ఇది మూడోపద్ధతి – దేవునిపై భక్తివిశ్వాసాలు ఉన్నవారికి, వారి ఇష్టదైవం కోసం తమను తాము సమర్పించుకొనేవారికి అనువైనది. అటువంటివారు సంపూ

ర్ణంగా దైవంలో భాగమే అయిపోతారు. *వారి జీవితంలోని అన్ని సంఘటనలు దైవనిర్ణయాలే! వారు వాటిని పూర్తి విధేయతతో మాత్రమే కాకుండా కృతజ్ఞతతో కూడా స్వీకరిస్తారు. అటువంటి వారు తమకు సంభవించేవన్నీ తమ ఇష్టదైవానికే సంభవిస్తున్నవని అనుకుంటారు.* వారికి తమ దైవంపట్ల అనూహ్యమైన ప్రగాఢవిశ్వాసం ఉంటుంది. అంతేకాదు, వారు వారి ఇష్టదైవంతో వైయక్తికమైన సంబంధాన్ని కూడా కలిగి ఉంటారు. తమ అభీష్టాన్ని ఆ దైవానికి పూర్తిగా అర్పిస్తారు. జీవనసంఘటనలకు, ఆఖరికి మరణానికి సైతం లొంగకుండా పూర్తి స్వతంత్రంగా ఉంటూ భగవంతుని అద్భుతమైన ప్రేమను, రక్షణను వారు అనుభూతిచెందుతూ ఉంటారు.

సంపూర్ణశరణాగతిభావంతో తమ ఇష్టదైవం పాదాలచెంతనే ఉన్నట్లు వారు నిత్యం అనుభూతి చెందుతారు. భగవంతుని కరకమలాలలో ఊయలలూగుతూ పూర్తి రక్షణను అనుభవిస్తారు. ప్రశాంతం, ఆహ్లాదం, ఆనందం ఆవరించుకునివున్న అటువంటి మహానుభావుల మనస్సులో భయానికి తావు ఎక్కడిది? అయితే అటువంటి యోగాన్ని ఎంతమంది సాధించగలరు?

**సాహసం**

ఇక మిగిలింది – ఆఖరిది. పుట్టుకతోనే క్షత్రియ లక్షణాలు కలిగివుండేవారు – తమ జీవితాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్లుగా స్వీకరించలేరు. శాశ్వతంగా ఉండడం తమ హక్కు అనేది వారి నరనరాల్లో జీర్ణించుకుపోయి ఉంటుంది. ఈ భూలోకజీవితం సంపూర్ణమని, శాశ్వతమని వారు భావిస్తారు. మరణం అనేది ఒక వ్యసనం అని భావించడం వారి నైజం. ఆ వ్యసనాన్ని జయించాలన్న ధ్యేయంతోనే తాము జన్మించినట్లు వారు వ్యవహరిస్తారు.

అయితే దొంగచాటుగా దాడి జరిపే అతిక్రూరమైన సైన్యంతో నిరాశాపూరితమైన పోరాటాన్ని వారు ఈ కృషిలో జరపవలసి వస్తుంది. నిరంతరపోరాటం నిత్యం క్షణక్షణం జరపవలసివస్తుంది. ఎటువంటి పరిస్థితులకైన తలవొగ్గని సాహసం కలవారే దీన్ని చేపట్టాలి. ఈ పోరాటానికి చాలా పార్శ్వాలు ఉంటాయి. పర

స్వరం కలిసిపోయి ఒకదానికి ఒకటి దోహదపడే అనేక స్తరా లపై ఈ పోరాటం ఉంటుంది....

మృత్యుభయాన్ని జయించేమార్గం మరోటి ఉంది. అయితే అది బహుకొద్దిమందికిమాత్రమే సాధ్యమౌతుంది. బ్రతికివుండగానే మృత్యుసామ్రాజ్యంలోకి సాహసంగా ప్రవేశించి అక్కడనుండి తిరిగివచ్చి మళ్లీ భౌతికశరీరంలోనే ప్రవేశించాలి. ప్రాపంచికజీవి తాన్ని తిరిగి కొనసాగించాలి. అయితే అటువంటిదానిని సాధిం చాలంటే – వారు ఉపాసకులై ఉండాలి.

(*CWM* Vol. 12, pp. 82-87)

ఒకవేళ ఏదైనా కారణంవలన ఈ శరీరాన్ని వదిలేసి మరో శరీ రాన్ని ధరించాల్సి వచ్చిందనుకోండి. అటువంటప్పుడు శోకంతో ఏడ్చి రాగాలుపెట్టేబదులు సంతోషంగా, వైభవంగా ఒక శుభ కార్యోద్యుక్తుడవై ఎందుకుండకూడదు? మృత్యువును ఒక శుభ మంగళంవలెనే భావిస్తే బాగుంటుంది. అలా కాకుండ పాతజీవి తాన్నే అతుక్కొని ఉండి కనీసం కొన్ని నిమిషాల తరబడి అయినా దాన్ని పొడిగిద్దామనుకొనేవాళ్లు – అట్టివాళ్లు ఆత్మజ్ఞానం లేనివా రన్నమాట. మృత్యువంటే ఏమిటి? అది ఒక సాధనమే కదా! మరి దాన్ని ఒక అవకాశముగా మనమెందుకనుకోకూడదు? If one is conscious one can make a beautiful thing of it, a very beautiful thing, as of everything. మృత్యువంటే ఏమాత్రం భయం లేకుండా, ఏమాత్రం ఆవేదనపడకుండా నిరంతరం దాన్ని గురించే ఆలోచించకుండా ఉన్నవారు, చాల ధైర్యంగా, మరణ మాసన్న మైనప్పుడు తలెత్తుకుని చిరునవ్వుతో ఇదిగో – "నేను సిద్ధంగానే ఉన్నాను" అని దానినాహ్వానించగలరు.

అటువంటివారు వారి జీవితాల్ని చాల ఉపయోగకరంగా గడపగలరు. "నేను ఎన్నాళ్లు ఉండాల్సివస్తే అన్నాళ్లు ఉంటాను. నా లక్ష్యాన్ని సాధించేందుకు ఒక క్షణం కూడా వృథాచేయ కూడదు". అట్టివారు సమయూమాసన్నమైనప్పుడు ఉత్సాహంగా ఉంటారు. ఎందుకని? వారు భోగభాగ్యములను లెక్కచేయరు.

వారికి కావలసింది జీవితలక్ష్యమును సాధించుటయే. జీవితంలోని ప్రతిచర్య దానికి అంకితం చేయుటయే. వారి జీవితానికి ఇది తప్ప వేరే కారణం లేదు. ...and in all things they can see this ideal, this reason of existence, and never do they come down into the sordidness of material life.

కాబట్టి గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలు – మృత్యువును ఎప్పుడూ కోరుకోకూడదు. మృత్యువంటే ఏమాత్రం భయపడ కూడదు. అన్ని పరిస్థితులలోను నిన్ను నీవు అధిగమించాల్సిందే!

(*CWM* Vol. 4, pp. 355-56)

అనువాదం: పి. నాగేశ్వరరావు, ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

## ఒక గ్రీకు గాథ

ఒకప్పుడు థెబీస్ అనే నగరాన్ని నాశనంచేసి, స్త్రీ ముఖము, శునక శరీరము, పాము తోక, సింహపు పంజాలుగల ఒక వింత జంతువు ఎడారి మార్గంలో ఒక ఎత్తైన గుట్టమీద కాచుకొని కూర్చుండేది. దారేపోయే బాటసారులను పట్టుకొని చిక్కుప్రశ్నలు వేసి సవాలుచేసేది. పొద్దున నాలుగుకాళ్లతోను, మధ్యాహ్నం రెండుకాళ్లతోను, సాయంకాలము మూడుకాళ్లతోను నడిచే జంతువు ఏది? దీనికి సూర్యాస్తమయం లోపులో జవాబివ్వాలి. జవాబు ఇచ్చినవాళ్లను వెళ్లనిచ్చేది ఇవ్వనివాళ్లని చంపి తినేసేది.

బాటసారులెవరూ ఆ రాక్షసి చేతిలో మృత్యువును తప్పించుకోలేకపోయేవారు. చిట్టచివరకు ఓడిపస్ అనే ఆయన "ఆ ప్రశ్నకు జవాబు నేనే" నని జవాబిచ్చాడు. మనిషి చిన్నప్పుడు నాలుగుకాళ్లతో పాకుతాడు, తరువాత రెండుకాళ్లతో నడుస్తాడు. ముసలితనంలో కట్టతీసుకొని మూడుకాళ్లతో నడుస్తాడు!

అంతే, ఆ జవాబు విన్న వెంటనే ఆ Sphinix కొండమీద నుంచి దూకి చచ్చిపోయింది.

ఈ గ్రీకు రోమన్ గాథలో ఉపనిషత్తుల ప్రతిధ్వనే కనబడుతుంది. తనను తాను తెలుసుకోలేని వాడు తన మూర్ఖత్వంవల్లనే మరణిస్తాడు. ఎప్పుడైతే ఆత్మజ్ఞానాన్ని పొందుతాడో అప్పుడు మరణించేది మృత్యువు. ఆ Sphinx రూపాన్ని పరిశీలించినట్లైతే అది కేవలం కల్పితమైనది, నిజంకాదు అని తెలిసిపోతుంది. ఈ విధంగా నిన్ను తెలిసికోవటమంటే నువ్వు మనోశారీరకావేదనలకు ఆవలనున్న యథార్థరూపము నెరుగుటయే.

మూలం: మనోజ్‌దాస్
అనువాదం: ఆర్.ఎల్.ఎన్.శాస్త్రి

## సమాచార పత్రం

"దర్శనదినములను, డిసెంబరు 5, 9 వ తేదీలను, పుట్టినరోజును మేము ఏవిధంగా గడపాలి" అని శ్రీమాతను 1969 లో ఒకరు అడుగగా వారీ విధంగా సెలవిచ్చిరి:

"దర్శనదినములలో మామూలు మనోవిషయకమైనజ్ఞానము కంటె యథార్థమైన జ్ఞానాన్ని అన్వేషించాలి. 5, 9 డిసెంబరు తేదీలలో మృత్యువంటే ఏమిటో అర్థంచేసుకోవాలి. పుట్టినరోజున నీ జీవితపులక్ష్యమేమిటో కనిపెట్టాలి".

ఈ సంచికలో మృత్యువును గురించి శ్రీమాత చెప్పిన విషయాలను, వ్రాసిన ప్రవచనాలను చదివి తెలుసుకొంటారని మీ ముందుంచుచుంటిమి.

ఒక రూపాయి వెలగల 12-16 పేజీల లఘుదీపికలను 'ధ్యానముయొక్క ప్రాముఖ్యత', 'దేవునియందు విశ్వాసము' 'అంతరంగిక ప్రశాంతత' మొ॥ విషయాలపై ఆంగ్లములోను, హిందీలోను ప్రచురించితిమి. అక్టోబరు 2002 నుంచి వీటి ఖరీదు రు॥ 1.50. తపాలా ఖర్చులు అదనము.

21-2-2003 నాడు శ్రీమాత 125 వ జన్మదినమహోత్సవము జరుపబడును. ఆశ్రమంలో ప్రొద్దున 6 నుండి 6-30 వరకు